

Volop
aandacht voor
samen leven

1e Bestuursrapportage 2024

In Echt-Susteren vieren we het goede leven. We zijn met trots een Cittaslow gemeente.
Meer informatie op www.echt-susteren.nl/cittaslow.

1^e bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Samenvatting	7
3.	Bestuursrapportage per programma	9
3.1	Bevolking en bestuur	9
3.2	Openbare orde en veiligheid	10
3.3	Beheer openbare ruimte	11
3.4	Onderwijs	16
3.5	Cultuur en sport	18
3.6	Sociaal domein	22
3.7	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	29
3.8	Omgevingsrecht	30
3.9	Economische zaken en grondexploitaties	31
3.10	Algemene dekkingsmiddelen	34
4.	Overhead	37
5.	Bedragen kleiner dan € 50.000	41
6.	Reserves en voorzieningen	44
7.	Vorbereidingskredieten	46
8.	Begrotingswijzigingen	48
8.1	Begrotingswijziging restantbudgetten uit reserves	48
8.2	Budgettair neutrale begrotingswijziging	53
8.3	Begrotingswijziging per programma	55

1. Inleiding

Met deze 1^e bestuursrapportage 2024 wordt een jaarschijf 2024 gepresenteerd met een positief saldo van € 463.506.

Deze 1^e bestuursrapportage 2024 is een rapportage over de eerste vier maanden van het jaar. In deze bestuursrapportage worden recente mee- en tegenvallers gemeld ten opzichte van de begroting 2024. Dat geeft inzicht in het financiële kader voor de begroting 2025, die mede wordt bepaald door de meicirculaire. Bij het opstellen van deze bestuursrapportage was de meicirculaire 2024 nog niet bekend. Alleen de doorrekening van de Voorjaarsnota rijk is al in deze bestuursrapportage verwerkt.

Structurele doorwerking

De 1^e bestuursrapportage is in principe gericht op bijstelling van het jaar 2024. Voorstellen in 2024 met een meerjarige werking worden cijfermatig al vertaald in deze bestuursrapportage. In de raadsvergadering van 9 november 2023 is de verordening ex artikel 212 vastgesteld. In artikel 6, tussentijdse rapportage, lid 1 is bepaald dat:

“Het college informeert de raad door middel van twee bestuursrapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente van het lopende boekjaar en de hieruit voortvloeiende meerjarige effecten.

In de tabel op bladzijde 7 zijn de structurele effecten wel weergegeven. Deze tabel maakt ook deel uit van de kadernota 2025.

Uit deze bestuursrapportage vloeien slechts begrotingswijzigingen voort voor het jaar 2024. Het meerjarenperspectief wordt niet bijgesteld aan de hand van deze bestuursrapportage. Deze bijstelling moet nog plaatsvinden bij de programmabegroting 2025.

Rapporteren

In de raadsvergadering van 9 november 2023 is de verordening ex artikel 212 vastgesteld. In artikel 6, tussentijdse rapportage, is in lid 3 bepaald dat:

“In de bestuursrapportages worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten van taakvelden in de begroting groter dan € 50.000 toegelicht. Bedragen beneden € 50.000 worden enkel in de begrotingswijziging verwerkt zonder verdere toelichting”.

Wel is een overzicht opgenomen van mutaties kleiner dan € 50.000.

Peildatum

De 1^e bestuursrapportage 2024 kent als peildatum 1 mei 2024.

2. Samenvatting

De bestuursrapportage betreft de bijstelling van de jaarschijf 2024. Echter omdat een aantal voorstellen een meerjarig effect hebben, worden deze eveneens in deze bestuursrapportage meegenomen.

	2024	2025	2026	2027	2028
01. Bevolking en bestuur	81.045	220.522	184.778	184.778	184.778
02. Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-
03. Beheer openbare ruimte	841.409	557.800	557.232	556.664	556.096
04. Onderwijs	50.000	-	-	-	-
05. Cultuur en sport	113.100	74.503	94.503	75.003	95.003
06. Sociaal domein	1.460.438	3.098.586	4.326.154	3.798.907	3.853.644
07. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	50.000	-	-	-	-
08. Omgevingsrecht	620.659	453.380	425.929	448.929	448.929
09. Economische zaken en grond-exploitaties	80.000	-	-	-	-
10. Algemene dekkingsmiddelen	-7.501.419	-7.515.460	-5.900.670	-5.839.145	-5.700.063
Overhead	3.286.400	1.110.760	1.119.172	1.095.614	1.092.556
<i>Subtotaal</i>	-918.368	-1.999.909	807.098	320.750	530.943
Mutaties onder de € 50.000	454.862	186.462	185.962	178.900	178.900
Totaal programma's	-463.506	-1.813.447	993.060	499.650	709.843

3. Bestuursrapportage per programma

3.1 Bevolking en Bestuur

Wat gaan we doen?

- Begrotingswijziging 2024-1 en begroting 2025 SC MER

De begrotingswijziging 2024-1 en de begroting 2025 - 2028 van het SC MER zijn in de vergadering van 30 mei 2024 aan de raad voor zienswijze voorgelegd. Tevens is inhoudelijk op de mutaties ingegaan, waarbij de belangrijkste zijn: de cao 2025, de formatieplannen, de uitvoeringsprogramma's en de bedrijfsvoeringskosten met name op het gebied van I en A. De financiële gevolgen worden in deze bestuursrapportage weergegeven en verwerkt in de gemeentelijke begroting. De mutaties zijn het verschil tussen het geraamde bedrag uit de begroting van het SC MER en het reeds geraamde bedrag in de gemeentelijke begroting. In totaliteit wordt voor de onderdelen SC MER bestuur en organisatie, bedrijfsvoering, sociaal domein en omgevingsdienst in 2024 bijgeraamd € 1.187.241, voor 2025 € 1.147.546, voor 2026 € 1.075.732, voor 2027 en 2028 € 1.099.732.

(De cijfers voor de onderdelen sociaal domein en omgevingsdienst zijn opgenomen in de tabellen "Wat mag het kosten" in respectievelijk programma 6 en 8. Het is enkel alleen in dit programma tekstueel toegelicht om dubbele teksten te voorkomen.)

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.1.1 SC MER Bestuur en organisatie	165.169	53.732	53.732	53.732	53.732
3.1.1 SC MER bedrijfsvoering	-84.124	166.790	131.046	131.046	131.046
TOTAAL	81.045	220.522	184.778	184.778	184.778

3.2 Openbare orde en veiligheid

Geen mutaties.

3.3 Beheer openbare ruimte

Wat gaan we doen?

• 3.3.1 Beheerpakket

Om efficiënt en datagericht te kunnen werken, maakt team BOR gebruik van een nieuw softwarepakket. Datagericht werken draagt bij aan een verdere professionalisering van zowel team BOR als de gemeente Echt-Susteren. Een gefaseerde introductie en training bij medewerkers is noodzakelijk om het gebruik te optimaliseren. In het 1e kwartaal 2024 wordt een plan van aanpak opgesteld en uitvoering start vanaf het 2e kwartaal 2024.

Het plan van aanpak en uitvoering is gebaseerd op de volgende aandachtspunten:

- voorzien van de benodigde basis instructies en begeleiding;
- inpassen van werkprocessen en gebruikerswensen binnen de mogelijkheden van het nieuwe softwarepakket;
- het aanpassen, uniformeren en doorontwikkelen van processen en data binnen het nieuwe softwarepakket;
- het doorontwikkelen van de huidige (gemeentelijke) standaarden naar landelijke standaarden zoals o.a. IMBOR (Informatiemodel Beheer Openbare Ruimte) en GWSW (GegevensWoordenboek Stedelijk Water).

Het is belangrijk om medewerkers gefaseerd te trainen om uiteindelijk het dagelijks en noodzakelijk gebruik te borgen.

Bovenstaande aanpak vereist de nodige externe ondersteuning en extra expertise binnen het werkveld waarin nu niet is voorzien. De advies- en ondersteuningskosten worden geraamd op € 50.000 en zijn eenmalig van aard.

• 3.3.2 Onderhoud groen

Na het aflopen van het huidige onderhoudscontract groen zijn twee nieuwe aanbestedingen in de markt gezet, onkruidbeheersing op verhardingen en onderhoud groen (schoffelen, snoeien en maaien gazons). Tijdens de aanbestedingsprocedure voor het groenonderhoud is gebleken dat de markt enerzijds de grootte van het werk niet aan kan en anderzijds de huidige marktprijzen fors zijn gestegen. Dit heeft geleid tot géén inschrijving voor een van de twee onderhoudspercelen. Een nieuwe aanbestedingsprocedure wordt voor dit perceel opgestart. Door het starten van een nieuwe aanbestedingsprocedure moeten werkzaamheden in de overbruggingsperiode april, mei en juni door andere marktpartijen uitgevoerd worden. Deze overbrugging brengt extra kosten met zich mee. Daarnaast is uit marktconsultatie gebleken dat de marktprijzen met 25% zijn gestegen. Het beschikbare onderhoudsbudget voor onderhoud groen (€ 1.493.800) is niet toereikend en moet éénmalig worden verhoogd met € 594.000 in 2024 en structureel vanaf 2025 met € 252.000. Tijdelijke dekking is voor 2024, 2025 en 2026 gevonden onder de stelpost toekomstige verplichtingen algemene uitkering.

jaarbegroting groenonderhoud	2024	2025	2026
Beschikbare budget	€ 1.493.800,00	€ 1.493.800,00	€ 1.493.800,00
Overheveling werk en budget naar beheer buiten		€ -100.000,00	€ -100.000,00
		€ 1.393.800,00	€ 1.393.800,00
1. resterend bedrag groencontract Henssen	€ 335.000,00		
2. uitvoering contract P2 - april t/m december 2024	€ 410.000,00	€ 470.000,00	€ 470.000,00
3. overbrugging perceel P1&P3 - april t/m juni 2024	€ 340.000,00		
4. nieuw contract P1&P3 - juli t/m december 2024 *	€ 825.000,00	€ 915.000,00	€ 915.000,00
5. contract onkruidbeheersing verhardingen - april t/m december 2024	€ 222.800,00	€ 261.000,00	€ 261.000,00
Beschikbare dekking uit budget groen 2023	-€ 45.000,00		
	-€ 594.000,00	-€ 252.200,00	-€ 252.200,00
* eerste jaar mogelijk eenmalige kosten			
zwaarte van de werkzaamheden liggen in Q2,3 & 4			
Toelichting P:			
P1: perceel Echt			
P2: percelen Susteren, Nieuwstadt en Roosteren			
P3: percelen Maria Hoop, Koningsbosch, Sleik, Peij en Schilberg			

- **3.3.3 Onderhoud bermen en watergangen**

De wegbeheerder heeft een inspanningsverplichting om de veiligheid van weggebruikers te garanderen. Dit betekent dat de gemeente verplicht is bermonderhoud uit te voeren. De uitvoeringskosten voor het onderhouden van gemeentelijke bermen en watergangen gaan in 2024 aanzienlijk stijgen door verhoging van storkosten, prijsstijgingen van machines en personeel derden. De ontwikkelingen in de markt geven aan dat onderhoudskosten fors zijn gestegen ten opzichte van het huidige contract (inschrijving). De verwachte verhoging is geschat op € 115.000. Dekking is gedeeltelijk te verkrijgen uit een overheveling van budget (€ 25.000) vanuit het budget groen bestrijding processierups. Voor het overige wordt voorgesteld het beschikbare onderhoudsbudget voor bermen en watergangen structureel te verhogen.

- **3.3.4 Werkplan bos- en natuurterreinen**

Gezien het negatieve saldo van het werkplan in 2023 en de doorkijk naar het werkplan 2024 en verder, is de verwachting dat de komende jaren het negatieve saldo stijgt. Dit is te wijten aan:

1. Hogere kosten voor de schapenbegrazing bij Marissen als gevolg van inflatie en de kosten van de begrazing van Haeselaarsbroek die niet gedekt zijn door de afgesproken beheergelden (ca. € 33.000 voor 2023 en 2024 bij elkaar). Alternatieven hiervoor zijn vanwege het nat veenachtig gebied veel duurder. Om in aanmerking te blijven komen voor de SNL-subsidies (c.a. € 25.000 per jaar) zijn we genooddaakt om in deze kwetsbare gebieden de grasvlaktes open te houden ter behoud van diverse zeldzame flora en fauna soorten.
2. Inflatie in zijn algemeenheid.
3. Aanschaf van bosplantsoen (plantgoed bossen) dat fors duurder is geworden mede als gevolg van schaarste.
4. Nabehandeling ongewenste soorten (niet voorzien in het budget).
5. Lagere houtopbrengsten dan voorzien (ruim € 18.000).
6. Meer uren werken derden nodig voor communicatie en afstemming met de burgers (Beheerovereenkomst Bosgroep).

Voorgesteld wordt vanaf 2024 structureel € 50.000 bij te ramen.

- **3.3.5 Gladheidsbestrijding RWM**

Door sterk verouderd eigen gladheidsbestrijdingmaterieel en een aflopend contract met onze externe partner is onderzocht in 2022 of de gladheidsbestrijding in Echt-Susteren anders vorm gegeven kon worden. Door het samenwerkingsverband met RWM, die tevens gladheidsbestrijding bij andere gemeentes uitvoeren, is de optie onderzocht de gehele gladheidsbestrijding bij hun onder te brengen. In november 2023 is RWM na opdrachtverstrekking (als gevolg van een gunstige vergelijking tussen zelf of uitbesteed gladheidsbestrijding uitvoeren) gestart met de gladheidsbestrijding in de gemeente Echt-Susteren. Vanaf 2024 is een structurele verhoging nodig van € 140.000 voor het budget Sneeuw- en ijsbestrijding. Mede veroorzaakt door de aanschaf van alle materieel door RWM, waardoor in de voorschotten ook kapitaallasten zitten.

- **3.3.6 Verbindingsweg Louerstraat/Maaseikerweg Susteren**

Ten behoeve van de ontsluiting van de tennisvelden, de beoogde ontwikkeling van een sport- en activiteitenpark voor Susteren en het verminderen van de verkeersbelasting van de kern Dieteren, wordt een nieuwe ontsluitingsweg gerealiseerd. In de 1e bestuursrapportage 2023 is voor deze weg € 400.000 krediet vastgesteld. De werkelijke kosten zonder onvoorziene en/of extra werkzaamheden zijn geraamd op € 550.000. Oorzaak is enerzijds prijsstijgingen in de markt, anderzijds het gegeven dat momenteel meer zicht is op de werkelijke werkzaamheden dan ten tijde van de aanvraag van het oorspronkelijke krediet. Het extra bedrag dat gevraagd wordt bedraagt € 150.000, hierbij is al rekening gehouden met onvoorziene omstandigheden. De aanleg van een verbindingsweg is onderdeel van de afspraken die zijn voortgekomen uit de bewonersdialoog voor de aanleg van de padelbanen. Om bewoners te laten zien dat de gemeente de afspraken nakomt, zijn de werkzaamheden die binnen het krediet kunnen worden afgerond (ontsluiting uitbreiding sportvelden) al opgestart. Er wordt in 50 jaar afgeschreven en de rente wordt bepaald op 2%. Afschrijving bedraagt € 3.000 per jaar en de rente is vanaf 2025 € 3.000 en daarna aflopend.

- **3.3.7 Aanleg pad Hommelweg Susteren**

De motie “Voetgangersvoorziening langs de Hommelweg” is aangenomen. Dit betekent de kosten inzichtelijk maken en bij de 1e Bestuursrapportage 2024 een voorstel aan de raad voorleggen betreffende het realiseren van een voetgangersvoorziening rekening houdend met de verkeersveiligheid voor voetgangers en rolstoelgebruikers. Deze uitwerking heeft inmiddels plaatsgevonden waarbij op basis van integrale afweging en vigerend beleid de keuze is gevallen om in eerste instantie het tracé entree Europarcs Hommelheide richting kruising Weg naar Assendonk te gaan verharderen met een vrij liggend pad. Deze ontsluiting bestaat uit een sobere halfverharding (referentie wandelpad Gebroekerstraat Echt) welke past in de omgeving. Aanvullend wordt de noodzakelijke bebording en/of wegmarkeringen aangepast op basis van de nieuwe situatie. Het gebruik van het pad wordt vervolgens in overleg met Europarcs Hommelheide gemonitord. Indien door gewijzigde (ruimtelijke) omstandigheden of anderszins een noodzaak bestaat tot het ontsluiten van tracé entree Europarcs Hommelheide - Heidestraat dan wordt op basis van integrale afweging een nieuw voorstel aan de raad voorgelegd. Voorgesteld wordt een nieuw krediet ter waarde van € 70.000 goed te keuren voor de “Voetgangersvoorziening langs de Hommelweg”. Er wordt in 50 jaar afgeschreven en de rente wordt bepaald op 2%. Afschrijving bedraagt € 1.400 per jaar en de rente is vanaf 2025 € 1.400 en daarna aflopend.

- **3.3.8 Programma Centrum Echt**

Conform de laatst vastgestelde nota 'Reserves en voorzieningen 2023' wordt de reserve majeure projecten ingezet voor onder meer het Programma Centrum Echt. Ten behoeve van de (lopende) infrastructurele werkzaamheden binnen dit programma wordt voorgesteld voor de jaarschijf 2024 een aanvullend krediet ter hoogte van € 500.000 op te voeren met als dekkingsmiddel bovengenoemde reserve. Ter dekking van de betreffende afschrijvingslasten wordt ten laste van de reserve majeure projecten een aanvullende storting gedaan in de dekkingsreserve afschrijvingslasten investeringen ter hoogte van die € 500.000. De afnemende rentelasten (met € 200 per jaar) ter hoogte van € 10.000 (in 2025) komen ten laste van de exploitatie.

- **3.3.9 Afval herverdeling**

Als gevolg van diverse indexeringen wordt de afvalbegroting structureel bijgesteld. De totale kostenstijging bedraagt structureel € 321.437, als gevolg van verhoging bijdrages milieuparken en RWM. Daarnaast worden de opbrengstramingen van oud papier met € 14.000 afgeraamd en de opbrengsten RWM met € 18.964. Ten gevolge van de eindafrekening van het afvalfondsverpakkingen 2021 wordt een bedrag ontvangen van € 40.000. Het uitgangspunt is dat de lasten van afvalinzameling doorberekend worden via de afvalstoffenheffingen. Als gevolg van een verhoging van het tarief van de heffingen worden de baten afvalstoffenheffing opgehoogd met € 32.980. In 2024 kan éénmalig ter dekking van de hogere uitgaven voor € 235.453 gebruik worden gemaakt van de voorziening afvalverwijdering en verwerking. Doordat de primaire begroting 2024 op afval te laag was (niet alle gegevens waren bekend) resteert een tekort van € 45.968 in de 1e bestuursrapportage 2024.

- **3.3.10 Riool herverdeling**

Als gevolg van een verhoging van het tarief van de heffingen worden de baten rioolheffing opgehoogd met € 228.559. In 2024 worden aan de lastenkant hogere administratieve rentelasten toegekend ad € 128.559. Het voordelige saldo in 2024 van € 100.000 wordt toegevoegd aan de voorziening riolering. Structureel kan € 228.559 worden toegevoegd aan de voorziening.

- **3.3.11 Advies grondstoffenverwerking**

In het kader van duurzaamheid en de continu veranderende afvalverwerkingstromen, groeien we van traditioneel afvalbeleid naar circulair grondstofbeleid. Het doel van circulair grondstoffenbeleid is een verdere verduurzaming van de diverse verwerkingsstromen door het winnen van grondstoffen uit afval die leiden naar minder uitputting van natuurlijke bronnen en bijdragen een verbetering van onze leefomgeving. Deze aanpak vereist een extra expertise binnen het werkgebied dat nu niet voorzien is. De advieskosten zijn geraamd op € 50.000 voor de jaren 2024 t/m 2026. De kosten worden gedekt uit de reserve vermindering kapitaallasten.

• **3.3.12 Parkeervoorziening Limbrichterstraat Nieuwstadt**

Vanwege de problematiek van een hoge parkeerdruk en onvoldoende verkeersdoorstroming op de Limbrichterstraat worden de percelen Nieuwstadt, E 2110 en 338 (oppervlakte totaal 3.560 m²), gelegen aan de Limbrichterstraat, aangekocht. In januari 2024 is de raad hierover door middel van een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Het is de bedoeling deze locatie ten behoeve van parkeren en groen in te richten.

De totale kosten voor verwerving en herinrichting worden geraamd op € 500.000. De aankoop van de grond (€ 110.000) en de kosten van de infrastructuur (geraamd op € 240.000) worden als investering geboekt. De kosten van het groen (geraamd op € 150.000) komen ten laste van het bestaande budget "Projectenkaart Swentibold". Er wordt in 25 jaar afgeschreven en de rente wordt bepaald op 2%. Afschrijving bedraagt € 14.000 per jaar en de rente is vanaf 2025 € 7.000 en daarna aflopend. De afschrijvingslasten worden gedekt uit de reserve afschrijvingslasten investeringen die gevormd is ten laste van de reserve vermindering kapitaallasten.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.3.1 Advieskosten beheerpakket	50.000				
3.3.2 Nieuw groenonderhoud contract	594.000	252.000	252.000	252.000	252.000
3.3.3 Onderhoud bermen en watergangen	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000
3.3.3 Eikenprocessierups	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
3.3.4 Onderhoud bossen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
3.3.5 Gladheidsbestrijding	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
3.3.6 Rente aanvullend krediet infra project Dieteren		3.000	2.940	2.880	2.820
3.3.6 Afschrijvingen aanvullend krediet infra project Dieteren		3.000	3.000	3.000	3.000
3.3.7 Rente aanleg pad Hommelweg Susteren		1.400	1.372	1.344	1.316
3.3.7 Afschrijvingen aanleg pad Hommelweg Susteren		1.400	1.400	1.400	1.400
3.3.8 Rente aanv. Krediet Programma Centrum Echt		10.000	9.800	9.600	9.400
3.3.8 Afschrijvingen aanv. Krediet Programma Centrum Echt		10.000	10.000	10.000	10.000
3.3.8 Jrl. Onttrekking reserve dekking afschrijvingslasten		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3.3.8 Reserve majeure projecten	-500.000				
3.3.8 Reserve afschrijvingslasten investeringen	500.000				
3.3.9 Afval verhoging kosten inzamelen	273.370	273.370	273.370	273.370	273.370
3.3.9 Afval verhoging bijdrage milieustraat RDM	13.067	13.067	13.067	13.067	13.067
3.3.9 Afval verhoging bijdrage milieustraat S-G	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
3.3.9 Afval lagere opbrengsten	18.964	18.964	18.964	18.964	18.964
3.3.9 Afval lagere bijdrage oud papier	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
3.3.9 Afval eindafrekening 2021 afvalfondsverpakkingen	-40.000				
3.3.9 Heffingen	-32.980	-354.401	-354.401	-354.401	-354.401
3.3.9 Onttrekking voorziening afval	-235.453				
3.3.10 Heffingen niet woningen riool	-10.474	-10.474	-10.474	-10.474	-10.474
3.3.10 Heffingen woningen riool	-218.085	-218.085	-218.085	-218.085	-218.085
3.3.10 Storting voorziening riool	100.000	228.559	228.559	228.559	228.559
3.3.11 Advieskosten duurzaamheid grondstoffenverwerking	50.000	50.000	50.000		
3.3.11 Reserve vermindering kapitaallasten	-50.000	-50.000	-50.000		

3.3.12 Rente parkeerinrichting Nieuwstadt		7.000	6.720	6.440	6.160
3.3.12 Afschrijvingen parkeerinrichting Nieuwstadt		14.000	14.000	14.000	14.000
3.3.12 Reserve afschrijvingslasten investeringen	350.000				
3.3.12 Reserve afschrijvingslasten investeringen		-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
3.3.12 Onttrekking reserve vermindering kapitaallasten	-350.000				
Totaal	841.409	557.800	557.232	556.664	556.096

Investerings

Investerings	2024	2025	2026	2027	2028
3.3.6 Verbindingsweg Louerstraat/Maaseikerweg Susteren	150.000				
3.3.7 Aanleg pad Hommelweg Susteren	70.000				
3.3.8 Programma centrum Echt	500.000				
3.3.12 Parkeervoorziening Limbrichterstraat Nieuwstadt	350.000				
Totaal	1.070.000	-	-	-	-

3.4 Onderwijs

Wat gaan we doen?

- **3.4.1 Onderwijshuisvesting**

Huisvesting basisonderwijs leerlingen AZC

Per 1 januari 2021 is de bestuursovereenkomst met COA (AZC) met 10 jaar verlengd. In verband hiermee heeft de gemeente van het COA een zogenaamde OHBA-vergoeding ontvangen van € 942.659. Dit bedrag is bestemd voor de vergoeding van kosten van onderwijshuisvesting t.b.v. de kinderen van het asielzoekerscentrum. In 2024 wordt een plan uitgewerkt tot het aanpassen/uitbreiden van het schoolgebouw (hoofdlocatie) aan de Mispelstraat voor de huisvesting van de Taalschool. Het huidige schoolgebouw (dislocatie) op het terrein van het AZC verkeert in een slechte bouwkundige staat. De school geeft er de voorkeur aan om deze leerlingen te verhuizen naar het schoolgebouw aan de Mispelstraat. Hiervoor zijn een aantal bouwkundige aanpassingen nodig. De aanpassing van het schoolgebouw vindt plaats in overleg en in samenhang met de aanpassing van het naast het schoolgebouw gelegen Buurthuis St. Joris. De voorbereidingen verkeren in een eindfase, zodat naar verwachting medio 2024 hierover een beslissing genomen kan worden. Voorgesteld wordt het OHBA-budget beschikbaar te stellen.

Projectkosten onderwijshuisvesting

In december 2020 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) gepresenteerd, waarin de huisvestingsopgave voor het onderwijs in de gemeente Echt-Susteren is uitgewerkt. Gestart is met het Connect College en OBS de Driepas. Bij het Connect College vindt renovatie plaats, in combinatie met verduurzaming en verbetering van het binnenklimaat. Bij OBS de Driepas zal een in pandige verbouwing plaatsvinden in combinatie met het buurthuis St. Joris. De voorbereiding van beide trajecten is in gang gezet. In 2024 wordt gekeken naar overige onderwijshuisvestingsopgaven zoals beschreven in het IHP. Dit betekent dat het IHP geactualiseerd wordt op basis van de huidige stand van zaken in 2024, dit in combinatie met onderzoek naar mogelijke verduurzamingsmaatregelen voor de schoolgebouwen in Echt-Susteren. Er komt een wetswijziging per 1 januari 2025 waarin gemeenten verplicht worden een IHP vast te stellen. Daarnaast heeft de Stichting Wijzers in Onderwijs verzocht om een gesprek over de toekomst van het schoolgebouw van basisschool Patricius. Dit gebouw dateert uit 1953/1988. Ook dit vergt nader onderzoek. Om bovengenoemde onderzoeken te verrichten wordt verzocht de projectkosten onderwijshuisvesting met € 50.000 op te hogen voor het jaar 2024.

- **3.4.2 Onderwijsachterstandenbeleid**

Voor de uitvoering van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid is in de gemeentebegroting voor 2024 een bedrag van € 704.000 beschikbaar. Hiervoor wordt voorschoolse educatie georganiseerd in de peuteropvang, met extra aanbod voor peuters met een geïndexeerde taal- en ontwikkelingsachterstand en wordt een subsidie verleend aan basisschool De Driepas voor de inzet van een NT2 Flexteam, eveneens t.b.v. leerlingen met een taalachterstand.

Een deel van de kosten wordt bekostigd met de van het rijk ontvangen specifieke uitkering 'Onderwijsachterstandenbeleid' (SPUK), voor 2024 begroot op € 605.616.

De in 2024 te maken kosten worden geraamd op € 755.000, ten opzichte van het begrote bedrag een overschrijding van € 51.000. De hogere kosten houden voornamelijk verband met loon- en prijsstijging in het onderwijs en de kinderopvang. Vooral de kosten van de kinderopvang zijn in 2023 en 2024 fors toegenomen. De subsidie aan de peuteropvang wordt namelijk gebaseerd op het uurtarief dat de Belastingdienst hanteert bij de berekening van de kinderopvangtoeslag. In 2022 bedroeg het uurtarief € 8,50. In 2023 was het uurtarief aanvankelijk berekend op € 8,97, maar in verband met inflatie door het Kabinet, verhoogd naar € 9,12 (ten opzichte van 2022 een verhoging van het uurtarief met 7,29%). Ook in 2024 is het tarief verhoogd naar aanvankelijk € 9,65, maar vervolgens weer – in verband met inflatie - extra opgehoogd naar € 10,25. Ten opzichte van 2023 een verhoging van het uurtarief met maar liefst 12,39%.

Helaas houdt de toename van de rijksvergoeding (SPUK) voor onderwijsachterstandenbeleid geen gelijke tred met de kostenstijging. Het rijksbudget dat landelijk voor onderwijsachterstandenbeleid

beschikbaar is, is in de afgelopen 3 jaar met gemiddeld 3,61% toegenomen. De rijksvergoeding blijft dus achter op de kostentoeename.

Van de kostenstijging van € 51.000 kan € 11.000 ten laste worden gebracht van de 'vooruit ontvangen SPUK Onderwijsachterstandenbeleid'. Voor het resterende bedrag wordt dekking gezocht uit de reserve onderwijsachterstanden beleid. Hiertoe wordt in 2024 een eenmalige dotatie aan de reserve gedaan van € 200.000 ten laste van de reserve vermindering kapitaallasten.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.4.1 Projektkosten onderwijshuisvesting leerlingen AZC	942.659				
3.4.1 Projektkosten onderwijshuisvesting	50.000				
3.4.1 Rijksbijdrage onderwijshuisvestingen leerlingen AZC	-942.659				
3.4.2 Onderwijsachterstandenbeleid	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
3.4.2 Onttrekking uit de reserve OAB	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
3.4.2 Storting in de reserve OAB	-200.000				
3.4.2 Onttrekking uit de reserve vermindering kapitaallasten	200.000				
Totaal	50.000	-	-	-	-

3.5 Cultuur en Sport

Wat gaan we doen?

- **3.5.1 Subsidie privatisering onderhoud voetbalvelden**

Het beheer en onderhoud van een aantal voetbalvelden is in het verleden overgedragen c.q. gepri-
vatiseerd naar de voetbalclubs Conventus 03, EVV en SC Susteren. Deze clubs ontvangen hier-
voor een jaarlijkse vergoeding.

Sportclub Susteren

SC Susteren maakt gebruik van 4 velden: 1 kunstgrasveld, 1 natuurgras wedstrijdveld, 1 natuurgras
wedstrijd-trainingsveld, 1 natuurgras trainingsveld. De privatiseringsvergoeding voor deze velden
bedraagt € 56.366.

Voetbalvereniging EVV

De vereniging heeft de beschikking over 3 velden: 1 natuurgras wedstrijd-trainingsveld, 1 trainings-
veld, 1 kunstgrasveld. De privatiseringsvergoeding voor deze velden bedraagt € 43.644.

Voetbalvereniging Conventus '03

Bij voetbalvereniging Conventus '03 zijn de navolgende velden in gebruik: 1 trainingsveld, 1 wed-
strijd-trainingsveld en 1 wedstrijdveld. De privatiseringsvergoeding voor deze velden bedraagt
€ 36.227.

Voorgesteld wordt de privatiseringsvergoeding (totaal € 136.237) met ingang 2024 in de vorm van
een begrotingssubsidie aan voornoemde clubs beschikbaar te stellen. Hiertoe moet de raming bud-
gettair neutraal overgeheveld worden naar een andere begrotingspost.

- **3.5.2 Bibliotheek**

Wettelijke zorgplicht gemeenten voor genoeg volwaardige bibliotheken

Gemeenten en provincies moeten vanaf 2025 voor voldoende en volwaardige bibliotheken zorgen.
Het kabinet wil deze zorgplicht in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) zetten.
Vanaf 2025 krijgen gemeenten jaarlijks € 58,7 miljoen van de Rijksoverheid voor bibliotheken. Het
gaat daarbij om een bedrag van circa € 3 per inwoner. Voor Echt-Susteren gaat het om een bedrag
van circa € 96.000. Dit bedrag wordt uitgekeerd via het gemeentefonds en ramen we zodra de be-
dragen via de circulaires worden gecommuniceerd.

Specifieke uitkering (SPUK) oprichten of verbeteren bibliotheekvestiging

Om te zorgen dat gemeenten per 1 januari 2025 kunnen voldoen aan deze wettelijke zorgplicht
heeft het rijk een regeling vastgesteld waarbij een specifieke uitkering kan worden aangevraagd
voor het oprichten van een bibliotheekvestiging of het verbeteren/doorontwikkelen van een biblio-
theekvoorziening naar een bibliotheekvestiging. Omdat de huidige bibliotheekvoorziening aan de
Bovenstestraat (te) klein is voor een doorontwikkeling naar een volwaardige bibliotheekvestiging
heeft het rijk een SPUK toegekend van 80% van de kosten tot een maximum van € 440.000 voor
het oprichten van een nieuwe bibliotheekvestiging. Nu de subsidie is toegekend kunnen de moge-
lijkheden voor een nieuwe vestiging verder worden verkend. Het budget wordt neutraal opgenomen
in de begroting.

- **3.5.3 Subsidie zelfwerkzaamheid buitensport**

De voetbal- en tennisverenigingen ontvangen jaarlijks een bijdrage voor het verrichten van kleine onderhoudswerkzaamheden. De compensatie voor deze zelfwerkzaamheid bedraagt 20% van de betaalde bruto huurkosten over het voorafgaande kalenderjaar. De onderhoudswerkzaamheden voor de voetbal- en tennisaccommodaties zijn omschreven in het 'convenant zelfwerkzaamheid buitensportvoorzieningen', behorende bij de huurovereenkomst. De bijdrage zelfwerkzaamheid wordt in de toekomst opgenomen in de 'Subsidieregeling sportverenigingen Echt-Susteren 2015'. Tot die tijd wordt de vergoeding in de vorm van een incidentele subsidie beschikbaar gesteld. Tevens is qua budgettering rekening gehouden met de bijdrage zelfwerkzaamheid voor 6 nieuwe padelbanen. Voorgesteld wordt het budget 'zelfwerkzaamheid voetbal en tennis' ad € 16.300 over te hevelen van de begrotingspost 'sportterreinen' naar de begrotingspost 'subsidieprogramma vrijwilligersorganisaties' en laatstgenoemde begrotingspost tevens met een bedrag van € 12.700 te verhogen. Deze verhoging is noodzakelijk als gevolg van mutaties in het accommodatievolume (aanleg nieuwe padelbanen) en een hogere zelfwerkzaamheidsvergoeding vanwege stijging huurtarieven. Vanaf 2027 is de raming met € 500 verhoogd in verband met indexering.

- **3.5.4 Subsidie facilitering aanleg schaatsbaan**

Vanuit het jeugdwerk De Wienhoaf is het verzoek gekomen om de aanleg van een tijdelijke schaatsbaan te faciliteren.

Vooralsnog is het de bedoeling de schaatsbaan te realiseren op het evenemententerrein De Banderdt. Voorgesteld wordt voor 2024 een financiële bijdrage van € 28.000 beschikbaar te stellen.

- **3.5.5 Subsidie Stichting Culturele Kring Echt**

De Stichting Culturele Kring Echt heeft enkele jaren geleden wegens bestuurswisselingen een doorstart moeten maken. Destijds is met de Stichting afgesproken om het oorspronkelijk subsidie van € 13.200 voorlopig (afhankelijk van de resultaten van deze doorstart) te verlagen naar € 8.800. Inmiddels heeft de Stichting met nieuw elan en frisse ideeën tal van uiteenlopende activiteiten en projecten op touw gezet, waarbij nadrukkelijk samenwerking is gezocht met verenigingen en organisaties. Voorts is succesvol voortzetting gegeven aan de Theater Fietstocht. De Stichting heeft genoegzaam aangetoond dat de activiteiten levensvatbaar en toekomstbestendig zijn. Voorgesteld wordt het jaarlijks subsidie met een bedrag van € 4.400 op te hogen naar het oorspronkelijke subsidieniveau (€ 13.200).

- **3.5.6 Subsidie diverse sociaal culturele evenementen**

In verband met de viering van 80 jaar bevrijding en de viering van het 750-jarig bestaan van zowel de stad Susteren als Nieuwstadt zijn een aantal festiviteiten in voorbereiding. Tevens wordt in dit kader invulling gegeven aan de voorgenomen samenwerking op cultureel gebied met de gemeenten Maaseik en Selfkant. Het is de bedoeling om gezamenlijke activiteiten te stimuleren en (mede) te organiseren. Teneinde financiële ondersteuning mogelijk te maken wordt voorgesteld hiertoe een jaarlijks budget van € 25.000 beschikbaar te stellen.

- **3.5.7 Subsidies evenementen**

Om een bijdrage te leveren aan een bruisende gemeente op het gebied van culturele activiteiten en diverse soorten (kleinere) evenementen zijn de regelingen Subsidieregeling evenementen Echt-Susteren 2015 en Subsidieregeling incidentele activiteiten Echt-Susteren 2015 in het leven geroepen. Deze regelingen bieden de mogelijkheid om verenigingen en instellingen met een vaak klein stimulerend subsidie te helpen bij het van de grond krijgen van activiteiten en evenementen. De noodzaak voor het stimuleren van deze activiteiten op velerlei gebied wordt steeds belangrijker gellet op de financiële en organisatorische druk die organisatoren ondervinden. Voorgesteld wordt het budget voor deze regelingen met € 23.000 te verhogen.

- **3.5.8 Subsidies diverse lokale evenementen**

In de gemeente worden diverse evenementen georganiseerd. De gemeente faciliteert diverse evenementen met een gemeentelijke subsidie. Door de stijgende kosten en de grote weersafhankelijkheid is het risico voor de initiatiefnemers disproportioneel. Om de continuïteit van deze voor de ge-

meente belangrijke evenementen te ondersteunen wordt voorgesteld de subsidie van Sjmaal in 2024, 2026, 2028 met € 10.000 te verhogen, Echt Zomerfeesten (jaarlijks) met € 10.000 te verhogen en het Echter Vastelaoves Spektakel (voorheen Platsspektakel) vanaf 2025 met € 7.250 te verhogen.

In de 1e begrotingswijziging 2024 is een bedrag van € 10.000 geraamd voor zowel Echt zomerfeesten als evenement Sjmaal. In deze begrotingswijziging is dit op een verkeerd budget geraamd. Daarnaast was het uitgangspunt dat Sjmaal ieder jaar zou plaatsvinden, dit is echter 1 keer per 2 jaar. Dit wordt nu gecorrigeerd.

- **3.5.9 Grondaankoop In de Bandert**

De ondernemer van de buitenspeeltuin Valdeludo op activiteitenpark In de Bandert huurt ten behoeve van de activiteiten grond van derden. De ondernemer heeft aangegeven ten behoeve van de doorontwikkeling van de activiteiten behoefte te hebben aan zekerheid betreffende de beschikbaarheid van de ruimte. De huidige grondeigenaar biedt deze zekerheid niet. De ondernemer heeft gevraagd of we hier als gemeente iets in kunnen betekenen. Eerdere onderhandelingen hebben niet het gewenste resultaat opgeleverd. Met de ontwikkeling van bedrijventerrein Berk III is de situatie veranderd. De grond heeft voor ons als gemeente een meer strategisch karakter gekregen en met de aankoop van gronden ten behoeve van deze ontwikkeling is er een koppelkans ontstaan. De grond ligt op een strategische positie voor ons als gemeente. Voorgesteld wordt om deze strategische grond te verwerven en hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 107.627. De rentekosten voor deze aankoop bedragen vanaf 2025 € 2.153. In dit kader is er nog een restantbudget van € 57.627 beschikbaar voor de aankoop van deze grond met als dekking de reserve Regiofonds. Aangezien de aankoop van gronden normaal gesproken geactiveerd wordt ramen we het bestaande exploitatiebudget en de hieraan gekoppelde dekking uit de reserve Regiofonds af.

- **3.5.10 Aanpassing subsidie muziekverenigingen en schutterijen**

Enkel tekstueel toegelicht

De Stichting Kunst- en Cultuurraad Echt-Susteren ontvangt met ingang van 2019 een jaarlijks begrotingssubsidie voor de organisatie van culturele activiteiten. Abusievelijk is de Stichting niet met naam en bedrag vermeld in de Programmabegroting 2024. Met subsidieverlening ad € 10.995 is wel budgettair rekening gehouden. Voor subsidieverlening is opname in de Programmabegroting een vereiste. Voorgesteld wordt de Stichting Kunst- en Cultuurraad Echt-Susteren alsnog met naam en bedrag in de begroting 2024 op te nemen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.5.1 Bijraming privatiseringssubsidie onderhoud voetbalvelden	136.237	136.237	136.237	136.237	136.237
3.5.1 Aframing privatiseringsvergoeding onderhoud voetbalvelden	-136.237	-136.237	-136.237	-136.237	-136.237
3.5.2 Uitgaven SPUK BIEB doorontwikkeling bibliotheek	440.000				
3.5.2 Inkomsten Rijksbijdrage SPUK BIEB	-440.000				
3.5.3 Bijraming subsidie zelfwerkzaamheid sportterreinen en tennisbanen	29.000	29.000	29.000	29.500	29.500
3.5.3 Aframing bijdrage zelfwerkzaamheid sportterreinen	-11.200	-11.200	-11.200	-11.200	-11.200
3.5.3 Aframing bijdrage zelfwerkzaamheid tennisbanen	-5.100	-5.100	-5.100	-5.100	-5.100
3.5.4 Subsidie facilitering aanleg schaatsbaan	28.000				
3.5.5 Subsidie Stichting Culturele Kring Echt	4.400	4.400	4.400	4.400	4.400
3.5.6 Subsidie diverse sociaal culturele evenementen	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
3.5.7 Subsidies evenementen	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000

3.5.8 Verhoging subsidie Echt zomerfeesten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
3.5.8 Verhoging subsidie Sjmaal festival Susteren	10.000		10.000		10.000
3.5.8 Verhoging subsidie Echter Vasteloaves Spektakel		7.250	7.250	7.250	7.250
3.5.8 Adm. Wijziging Subsidie Sjmaal festival Susteren	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3.5.8 Adm. Wijziging Subsidie Sjmaal festival Susteren	10.000		10.000		10.000
3.5.8 Adm. Wijziging Subsidie Echt zomerfeesten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3.5.8 Adm. Wijziging Subsidie Echt zomerfeesten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
3.5.9 Afaming budget grondverwerving Bandert Noordwesthoek	-57.627				
3.5.9 Aframing dekking reserve regiofonds	57.627				
3.5.9 Rente krediet grondverwerving Bandert Noordwesthoek		2.153	2.153	2.153	2.153
Totaal	113.100	74.503	94.503	75.003	95.003

Investerings

Investerings	2024	2025	2026	2027	2028
3.5.9 Krediet grondverwerving Bandert Noordwesthoek	107.627				
Totaal	107.627	-	-	-	-

3.6 Sociaal domein

Wat gaan we doen?

- **3.6.1 Jongeren InformatiePunt**

Op 19 december 2023 heeft het college een positief besluit genomen over de voortzetting van het Jongeren InformatiePunt (JIP) voor het jaar 2024. Scholen zijn de vindplaats voor tijdige signalering van jongerenproblematiek. Daarmee ook de plek om deze problemen tijdig en nabij te normaliseren. Het project JIP is eerder uitgevoerd vanuit de middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in verband met Corona-achterstanden. De aanpak vanuit het JIP sluit nauw aan bij de landelijke ontwikkelingen zoals beschreven in de Hervormingsagenda Jeugd en de regiovisie Jeugd en Gezin. Vanuit het JIP wordt jongerenwerk ingezet in het middelbaar onderwijs en er zijn korte lijnen met het onderwijs in Maaseik, Sittard-Geleen (Trevianum) en het MBO onderwijs. Het jongerenwerk is laagdrempelig te benaderen en kan, wanneer nodig, systeemtherapie inzetten of een aantal contacten met een psycholoog leggen. Zo wordt verwijzing naar (duurdere) zorgtrajecten voorkomen. De totale kosten voor 2024 bedragen € 76.200 en worden gefinancierd vanuit de SPUK middelen NPO. Het doel is het JIP toegankelijk te laten zijn voor alle leerlingen (12-27 jaar) uit Echt - Susteren waarvoor in 2024 een onderzoek plaatsvindt waarin verbinding gezocht wordt met de afdelingen WMO en Participatie. Voortgang van de pilot JIP in 2025 is van belang om aan te sluiten bij de opgaven vanuit de Hervormingsagenda Jeugd en de regiovisie Jeugd en Gezin, waar vanuit ingezet dient te worden op nabij en in de leefwereld werken van de jongeren. Het zoveel als mogelijk normaliseren van de jeugdproblematiek om daarmee tijdig in te kunnen zetten en dure zorg te voorkomen. Voorgesteld wordt om het JIP in 2025 voort te zetten en incidenteel een bedrag van € 80.000 over te hevelen vanuit het budget Versterken Sociale Basis.

- **3.6.2 Opvang Ontheemden Oekraïne**

Vanaf maart 2022 zijn gemeente en overheid druk bezig met de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De gemeente Echt-Susteren heeft voor de opvang twee locaties ingezet. In totaal zijn 122 opvangplekken beschikbaar voor de opvang. Daarnaast komen in 2024 een drietal kleinere (gemeentelijke) opvangplekken beschikbaar (totaal 48 opvangplekken).

De verwachting is dat ook in 2024 gedurende het hele jaar nog gebruik wordt gemaakt van deze opvangplekken. Net als in 2022 en 2023 is het voor de gemeente mogelijk om een voorschot aan te vragen voor kosten die gemoeid zijn met de opvang van de vluchtelingen. Dit voorschot is een vast bedrag van € 61 per beschikbare opvangplek per dag. De gemeente heeft een voorschot aangevraagd voor heel 2024. Het totale aangevraagde voorschot bedraagt € 3.349.510. Voorgesteld wordt om dit bedrag neutraal in de begroting op te nemen. Hierbij wordt een bedrag van € 2.300.000 als uitgaven opgenomen als dekking voor de huur van de opvanglocaties, een bedrag van € 50.000 als onvoorziene/overige kosten. Een bedrag van € 100.000 wordt opgenomen als dekking voor de uitvoeringskosten van het Servicecentrum MER en een bedrag van € 152.140 wordt opgenomen als dekking voor alle overige kosten die samen gaan met de uitvoering van deze taak. Daarnaast wordt voorgesteld een bedrag van € 75.000 op te nemen voor coördinatiekosten/kosten projectleiding. Voor het resterende bedrag van € 672.370 wordt een stelpost gevormd. Voor de drie locaties die in 2024 nieuw in gebruik worden genomen is vanuit het rijk een transitievergoeding ontvangen. Deze transitievergoeding bedraagt in totaal € 472.234. De uitgaven worden na afloop van 2024 verantwoord. Niet uitgegeven transitiemiddelen gaan terug naar het rijk. Voorgesteld wordt om ook deze middelen neutraal in de begroting op te nemen.

- **3.6.3 Energiearmoede**

Gemeenten ontvingen in 2022 en 2023 een SPUK voor de aanpak energiearmoede. Hiervan is in totaal nog een bedrag ad € 604.788 beschikbaar. Een deel van deze SPUK is uitgegeven aan de groene bon. Voorgesteld wordt om de overgebleven middelen voor 2024 budgettair neutraal te ramen in de begroting. In 2024 wordt gemeente-breed een ontzorgingstraject opgestart op het gebied van duurzaamheid, waarbij ook een focus ligt op energiearmoede.

- **3.6.4 Maatwerk Sociaal Domein**

Binnen de (maatwerk)voorzieningen Sociaal Domein is de impact van de hoge indexatie op de tarieven enerzijds en de zwaardere problematiek op onderdelen (Jeugdwet, participatie/re-integratie) anderzijds zichtbaar in de toenemende kosten. Op basis van de realisatiecijfers 2023 is een prognose gemaakt op het totaal van de (maatwerk)voorzieningen. Op basis van deze prognose is een herverdeling gemaakt van de begrote bedragen voor 2024 en deels voor 2025 en volgende jaren. Tekorten en overschotten worden hieronder benoemd. Op totaalniveau is vooralsnog geen sprake van een tekort.

Inkoop trajecten / participatie

Participatietrajecten worden als gevolg van een zwaarder wordende doelgroep meer en intensiever ingezet. Daarnaast worden de trajecten duurder als gevolg van de toegepaste indexatie. In 2024 wordt voorgesteld het budget bij te ramen met € 84.273. Dekking in 2024 wordt grotendeels gevonden binnen het totale budget participatie waarbij een aantal kleinere posten worden herverdeeld.

Algemeen Maatschappelijk Werk

De subsidie voor 2024 is hoger beschikbaar dan begroot. Het budget 2024 is berekend op basis van een indexatie van 15% ten opzichte van 2023 door cao-verhogingen. Voorgesteld wordt om voor 2024 € 41.724 bij te ramen. Vanaf 2025 en volgende jaren wordt rekening gehouden met een indexatie van 3,75%. Voorgesteld wordt om voor 2025 en volgende jaren € 61.779 bij te ramen. Dekking in 2024 wordt gevonden binnen het totale budget Wmo.

Wmo

Met name in de materiele maatwerkvoorzieningen was in 2023 sprake van een stijging als gevolg van een aantal dure woningaanpassingen. Ook de kosten voor huishoudelijke hulp zijn in 2023 flink toegenomen. Voorgesteld wordt deze budgetten bij te ramen vanuit een herverdeling van het totale Wmo budget.

- **3.6.5 Huiskamerprojecten**

De gemeente kent een drietal verschillende huiskamerprojecten (Huiskamer Algemeen, Plus en Extra). Voor de Huiskamer projecten (Algemeen) is structureel een bedrag van € 25.000 begroot, voor de Huiskamer Plus projecten een bedrag van € 445.500 en voor het Huiskamer Extra project is een structureel bedrag van ca. € 80.000 begroot. Gelet op de uitbreiding van het aantal dagdelen bij de huiskamers, de inflatie van de afgelopen jaren en het niet indexeren van diverse kosten is er binnen de budgetten inmiddels (structureel) een tekort ontstaan. Voorgesteld wordt om diverse begrotingsposten structureel met in totaal € 67.800 bij te ramen om de begroting weer op peil te brengen en zo ook de continuïteit van de Huiskamer (Plus) projecten en het Huiskamer Extra project te kunnen waarborgen.

- **3.6.6 Integrale gebiedsaanpak Susteren**

In het gebied rondom de Amelbergabasiliek zijn verschillende partijen actief, ieder met hun eigen wens, vraag of uitdaging. Als gemeente willen we naast het uitvoeren van onderhoud en herstel aan riool een kwalitatieve ruimtelijke opwaardering van het gebied. De stichting 't Stift, verantwoordelijk voor de exploitatie van het museum, wil graag haar museum concept meer toegankelijk maken voor groter publiek. Zij willen hierin samenwerken met musea binnen en buiten de gemeentegrenzen. De parochie heeft meerdere uitdagingen. Namelijk de instandhouding en klimaatbeheersing van de Amelbergabasiliek en de exploitatie van het parochiehuus. Het huurcontract voor de Huiskamer, momenteel gehuisvest in het parochiehuus, eindigt in 2026. Gemeentelijk beleid is om de huiskamerfunctie in een maatschappelijke voorziening te huisvesten. In dat kader lijkt het voor de hand liggend dat de huiskamerfunctie verplaatst wordt naar het nieuw te realiseren MFC. De exploitatie van het parochiehuus komt hierdoor onder druk te staan.

Om koppelkansen te kunnen benutten, ontwikkelingen elkaar te laten versterken en werkzaamheden goed op elkaar af te stemmen is een integrale aanpak van dit gebied noodzakelijk. Om onderzoeken naar mogelijke koppelkansen of elkaar versterkende ontwikkelingen mogelijk te maken is werkkapitaal nodig. Voorgesteld wordt om een budget van € 65.000 beschikbaar te stellen voor het onderzoeken naar de mogelijkheid om de Amelbergabasiliek geschikt te maken voor een nevenbe-

stemming als museum en parochiehuis. Onderdeel van de onderzoeken is het ontwikkelen van een nieuw museumconcept, energetisch onderzoek van de Amelbergabasilië en een behoefte onderzoek voor huisvesten van parochiale werking. Binnen de kern Susteren staan voor de komende jaren veel projecten op de planning. Naast diverse infra-projecten, waaronder het Salvatorplein, wordt uitvoering gegeven aan initiatieven die bijdragen aan behoud en versterken van de leefbaarheid. Een integrale aanpak van het geheel zorgt dat de verschillende projecten elkaar niet doorkruisen en dat koppelkansen worden benut. Ten behoeve van de integrale aanpak wordt voorgesteld voor 3 jaar een werkbudget van € 25.000 beschikbaar te stellen. Dit werkbudget wordt ingezet voor algemene voorbereidingskosten en de financiering van kleinere initiatieven die ontstaan uit voorgenomen werkzaamheden van projecten maar niet in de projectopdracht zijn meegenomen.

- **3.6.7 Omnibuzz**

Doelgroepenvervoer

Conform de begrotingswijziging 2024-1 van Omnibuzz zijn de verwachte uitgaven voor 2024 en meerjarig voor Echt-Susteren gedaald ten gevolge van het stabiliseren van de vervoersvraag na COVID-19. Omnibuzz keert derhalve terug naar het oorspronkelijke uitgangspunt, waarin de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, als uitgangspunt wordt genomen. De uitgaven worden als volgt aangepast:

2024 -/-	€ 29.462
2025 -/-	€ 47.108
2026 -/-	€ 69.243
2027 -/-	€ 72.498
2028 +	€ 63.647

In 2028 zit een stijging in de kosten omdat de begroting voor het jaar 2028 niet bijgesteld is in de 2e bestuursrapportage 2023. Dit bedrag komt ten laste van het budget Sociaal Domein Algemeen.

Bovendien wordt naar aanleiding van de jaarrekening 2023 van Omnibuzz in 2024 een incidenteel voordeel ontvangen van € 11.006 als gevolg van lagere indirecte vervoerskosten en overheadkosten.

De verwachte eigen bijdragen zijn lager dan op dit moment geraamd. Ook hier wordt voorgesteld deze conform de begroting van Omnibuzz bij te stellen:

2024 -/-	€ 9.729
2025 -/-	€ 15.026
2026 -/-	€ 17.753
2027 -/-	€ 17.761
2028 -/-	€ 3.959

Leerlingenvervoer

In 2023 hebben de Midden-Limburgse gemeenten besloten om het leerlingenvervoer toe te voegen aan de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Dit betekent dat Omnibuzz vanaf 1 augustus 2024 zorg draagt voor de organisatie en het beheer van het leerlingenvervoer. De beheerskosten van het leerlingenvervoer zullen hierdoor toenemen met € 34.326 in 2024 en van 2025 structureel met € 6.515. Ook is er meerjarig een forse stijging van de directe vervoerskosten te zien in 2024 is de stijging € 147.300 en van 2025 structureel € 357.800. Dit heeft er mee te maken dat er met het aflopen van de huidige contracten opnieuw is aanbesteed en dat er sprake is geweest van veel ontwikkelingen en prijsstijgingen in de vervoerssector de afgelopen jaren. Deze stijgende kosten zien we met name vanaf 2025.

Voorgesteld wordt de structurele storting in de reserve Wmo ongedaan te maken (€ 151.901 in 2024 en € 143.872 vanaf 2025) als dekking van een deel van het totale tekort.

- **3.6.8 Preventieve dyslexie schooljaren 2024-2025 en 2025-2026**

Het onderwijs signaleert een toename van leerlingen met complexe problematiek, ook op het gebied van taalontwikkeling. Het project Preventieve Dyslexie heeft een sterke preventieve werking door vroegtijdig achterstanden te signaleren, handvaten te bieden aan docenten en ouders, maar ook laagdrempelig jeugdigen te ondersteunen. Hiertoe worden in het basisonderwijs logopedisten

ingezet. Het project legt de focus op de onderbouw (groepen 2 en 3) en een daadwerkelijke afname van het aantal dyslexie diagnoses en behandelingen is op langere termijn te verwachten (deze zijn doorgaans te verwachten in groep 4 en hoger). Sinds de start van het project in 2022 is al een afname te zien van het aantal verwijzingen voor dyslexieonderzoeken en behandelingen in Echt-Susteren. Het is in het belang van de gelijke ontwikkelingskansen van alle leerlingen (zie verderop) dat de preventie van dyslexie op deze wijze wordt voortgezet.

Voorgesteld wordt om voor de looptijd van 2 schooljaren een projectbudget beschikbaar te stellen in 2024 van € 118.000. Hierbij is rekening gehouden met de besparingen ten aanzien van dyslexiezorg afgelopen jaren. Met de incidentele toevoeging van dit projectbudget is binnen het budget Uitvoeringskosten Jeugd voldoende dekking aanwezig voor de verstrekking van de subsidie.

Hierbij geldt het uitgangspunt dat de uiteindelijke besparingen sinds de start van het project de uiteindelijke projectkosten overstijgen. Over dit uitgangspunt wordt gecommuniceerd met scholen en dit wordt meegewogen bij het al dan niet structureel inbedden van deze voorziening binnen het onderwijs.

- **3.6.9 Begroting Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR)**

De 14 Noord- en Midden-Limburgse (NML) gemeenten werken samen in de MGR sociaal domein Limburg-Noord om jeugdigen en gezinnen opname vervangende behandeling, behandeling met verblijf en integrale crisishulp jeugd te bieden en inwoners met complexe problematiek lokaal te ondersteunen en waar nodig van een passende beschikking Wmo te voorzien. Per gemeente is een budget beschikbaar om de basisvoorzieningen te versterken om te voorkomen dat inwoners beschermd wonen of maatschappelijke opvang nodig hebben, alsmede er voor zorg te dragen dat maximaal wordt gestreefd naar inclusie van elke inwoner met complexe problematiek. Dit budget komt voort uit een tegoed op de begroting beschermd wonen. De MGR dient jaarlijks hiervoor een regionale begroting, meerjarenbegroting en daarna eventueel begrotingswijziging in bij de gemeenten in de regio NML. Op basis hiervan worden middels een raadsvoorstel en de bestuursrapportages de effecten op de gemeentelijke begroting doorgevoerd. Voorgesteld wordt de wijzigingen afkomstig van de begrotingswijziging 2024-1 en de meerjarenbegroting 2025-2028 ad € 94.368 budgettair neutraal te verwerken in de begroting.

- **3.6.10 Jeugd**

Per 2019 is de integratie-uitkering sociaal domein overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds. Binnen onze gemeente is er voor gekozen om de 'oude' integratie-uitkeringen in de gemeentelijke begroting inzichtelijk te houden. Dit betekent dat de inkomsten vanuit het rijk voor de jeugdhulp zijn vastgezet op de hoogte van de integratie-uitkering voor 2019.

Afgelopen jaren hebben gemeenten incidenteel (via de meicirculair) middelen ontvangen om stijgende jeugdzorgkosten te compenseren. Deze zijn de afgelopen jaren aan de budgetten jeugd toegevoegd. Daarbij is aangegeven dat er voor structurele aanpassing in de begroting werd gewacht op structurele middelen vanuit het rijk. In 2025 is tot heden slechts deels compensatie ontvangen. Voor de jaren vanaf 2026 hebben wij nog geen zicht op de (extra) middelen die gemeenten van het Rijk ontvangen via de circulaire. Om toch alvast voor te sorteren op een zo compleet mogelijke en realistische meerjarenbegroting, wordt voorgesteld de jeugdzorgbudgetten meerjarig bij te ramen op basis van de meest recente prognoses.

De ontstane tekorten worden dus enerzijds veroorzaakt door het ontbreken van compensatie vanuit het rijk en anderzijds door een toename van de uitgaven. Dit laatste aspect is onder te verdelen in:

- Zwaardere jeugdhulp (jeugdigen zitten langer in zorg en de zorg wordt intensiever). Dit leidt tot hogere kosten;
- De coronacrisis die aan voorgaand punt in negatieve zin heeft bijgedragen. Zorg is deels uitgesteld of heeft niet plaats kunnen vinden, waardoor de problematiek is verergerd en de zorg zwaarder en duurder is;
- We zien de aantallen Jeugdzorg+ (gesloten plaatsingen) toenemen. Hoge kosten per jeugdige (vaak) op basis van rechtelijke uitspraak (dus geen invloed);
- Ontwikkelingen Segment 1 (stijging 2023). Het betreft dure specialistische zorg (verblijf met behandeling en opname vervangende behandeling), waarbij gemeenten in Noord- en Midden-Limburg samen met zorgaanbieders nieuwe contracten hebben afgesloten, met een

nieuwe financieringssysteem. Hierbij wordt rekening gehouden met een noodzakelijke transformatie, en bijbehorende kosten, die komende jaren gerealiseerd moet worden ten aanzien van deze zeer specialistische hulp;

- - Hoge prijsindexaties als gevolg van de hoge inflatie: met name door de cao's van 2023 en 2024 en de stijging van energielasten.

Voorgesteld wordt de budgetten in totaliteit bij te ramen met € 2.015.321 (2025); € 3.344.376 (2026) en € 2.844.376 (2027 en 2028).

- **3.6.11 Meerjaren-Herstelplan Mutsaersstichting**

Net als gemeenten kampen ook zorgaanbieders met o.a. toenemende zorgkosten, hogere uitvoeringslasten en personeelstekorten. Hoewel het in de meeste gevallen lukt om de nodige hulp voor jeugdigen te borgen, zorgen dergelijke ontwikkelingen in sommige gevallen voor druk op financiële resultaten van organisaties en daarmee ook op de zorgcontinuïteit. Voor gemeenten staat de continuïteit van zorg aan kwetsbare jeugdigen centraal. Om die reden bestaat het risico dat gemeenten en zorgaanbieders in gesprek moeten treden over noodzakelijke investeringen om deze zorgcontinuïteit te waarborgen. Het is lastig om hierbij vooraf al een concrete inschatting te maken van de financiële impact, aangezien dit per situatie anders is. Inmiddels is bekend dat door de Mutsaersstichting een bijdrage wordt gevraagd van onze gemeente ter hoogte van € 367.755 voor de uitvoering van het herstelplan en het borgen van zorgcontinuïteit. Dit bedrag wordt in 3 termijnen betaald waarvan € 314.295 in 2024 verdeeld over 2 termijnen. De laatste termijn van € 53.460 wordt in 2025 betaald.

- **3.6.12 Buurt- en speelplekken**

In de raadsvergadering van mei 2024 is de kaderstellende raadsnota Buurt- en speelplekken van de toekomst 2024-2034 besproken. Om de daarin beschreven ambities mogelijk te maken zijn de volgende aanvullende budgetten gewenst.

- Op basis van het nieuwe beleid wordt de bestaande subsidieregeling vervangen door een nieuwe. Kader voor deze nieuwe regeling is het beter aan laten sluiten op de werkelijke kosten per organisatie. Ook moet de subsidieregeling een betere financiële startpositie bieden voor nieuwe initiatieven en innovatieve projecten. Om dit laatste mogelijk te maken wordt voorgesteld om het door de raad beschikbaar gestelde budget voor subsidies, dat niet direct wordt uitgekeerd als subsidie aan de stichtingen, in te zetten voor nieuwe initiatieven en innovatieve projecten van de bestaande stichtingen.
- De bestaande speeltuinorganisaties in Susteren en Roosteren hebben aangegeven 2 bestaande gemeentelijke speelplekken over te willen nemen. Daarmee kunnen de bestaande speelplekken beter beheerd worden en wordt toezicht, beheer en eigenaarschap in goede handen bij de lokale partners gebracht. Om dit mogelijk te maken moeten de kosten van afschrijving aan de speeltuinorganisaties over gemaakt worden, zodat zij te zijner tijd over kunnen gaan tot de noodzakelijke investering in nieuwe toestellen op het moment dat de huidige toestellen niet meer volstaan. Omdat de bestaande gemeentelijke speelplekken vrijwel geheel zijn afgeschreven en een opwaardering noodzakelijk is, wordt voorgesteld om hiervoor een bedrag van € 36.000 beschikbaar te stellen.
- Op verschillende locaties in onze gemeenten worden de bestaande speelplekken ook voor andere doelgroepen dan onze jeugd ingericht. Op enkele plekken is de vraag gekomen om een jeu de boulesbaan aan te leggen. Voorgesteld wordt om hiervoor eenmalig een bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen.
- Echt is een van de kernen waar nog geen speeltuinorganisatie actief is. Omdat hier wel vragen vanuit inwoners liggen om de buurt- en speelplekken uit te breiden of te verbeteren is de gemeente in gesprek met initiatiefnemers om te verkennen of het mogelijk is om hier ook een speeltuinorganisatie van de grond te krijgen. Zoals beschreven in het beleid Buurt- en speelplekken van de toekomst 2024-2034 wil de gemeente dergelijke initiatieven ondersteunen met een initiatiefsubsidie van € 50.000. Een speeltuinorganisatie kan daarna zelf op zoek gaan naar aanvullende subsidies van derden. Voorgesteld wordt om voor 2025 een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen voor een dergelijk initiatief in Echt.

- Omdat het vaststellen van het nieuwe beleid leidt tot initiatieven vanuit de gemeenschap wordt voorgesteld om hiervoor in 2024 en 2025 een bedrag van € 20.000 per jaar beschikbaar te stellen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.6.1 Budget versterken sociale basis	76.200	80.000			
3.6.1 Jongeren InformatiePunt		-80.000			
3.6.1 Jongeren InformatiePunt (SPUK/NPO)	-76.200				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	-3.349.510				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	-472.234				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	2.300.000				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	50.000				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	75.000				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	100.000				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	152.140				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	472.234				
3.6.2 Opvang ontheemden Oekraïne	672.370				
3.6.3 Energiearmoede	127.005				
3.6.3 Energiearmoede	477.783				
3.6.3 Energiearmoede	-604.788				
3.6.4 Inkooptrajecten	84.273				
3.6.4 Herverdeling participatie	-70.604				
3.6.4 AMW	41.724	61.779	61.779	61.779	61.779
3.6.4 WMO	-55.393	-61.779	-61.779	-61.779	-61.779
3.6.5 Mutaties huiskamer algemeen/extra/plus	67.800	67.800	67.800	67.800	67.800
3.6.6 Onderzoekskosten integrale gebiedsaanpak Salvatorplein Susteren (werkbudget)	65.000				
3.6.6 Onderzoekskosten integrale gebiedsaanpak Salvatorplein Susteren (algemeen werkbudget)	25.000	25.000	25.000		
3.6.7 Omnibuzz- Collectief vervoer uitgaven Omnibuzz	-29.642	-47.108	-69.243	-72.498	63.647
3.6.7 Omnibuzz- Eigen bijdrage Omnibuzz	9.729	15.026	17.753	17.761	3.959
3.6.7 Omnibuzz- Leerlingenvervoer Omnibuzz	147.300	357.800	357.800	357.800	357.800
3.6.7 Omnibuzz- Bijdrage beheerskosten Omnibuzz	34.326	6.515	6.515	6.515	6.515
3.6.7 Omnibuzz- afrekening 2023	-11.006				
3.6.7 Omnibuzz- Dekking uit verlaging storting reserve WMO	-151.901	-143.872	-143.872	-143.872	-143.872
3.6.7 Omnibuzz- Dekking uit sociaal domein algemeen					-67.606
3.6.8 Preventieve dyslexie	118.000				
3.6.9 Versterken sociale basis	89.542	2.401	1.431	1.431	1.431
3.6.9 Uitvoeringskosten MGR module 2	4.826	4.953	4.953	4.953	4.953
3.6.9 Inkomsten MGR	-94.368	-7.354	-6.384	-6.384	-6.384
3.6.10 Jeugd		2.015.321	3.344.376	2.844.376	2.844.376
3.6.11 Meerjaren-Herstelplan Mutsaersstichting	314.295	53.460			

3.6.12 Speelvoorzieningen, opwaardering speelplekken	36.000				
3.6.12 Speelvoorzieningen, jeu de boulesbanen	25.000				
3.6.12 Speelvoorzieningen, initiatiefsubsidie	50.000				
3.6.12 Speelvoorzieningen, initiatieven gemeenschap	20.000	20.000			
3.1.1 SC MER sociaal domein	740.537	728.644	720.025	721.025	721.025
Totaal	1.460.438	3.098.586	4.326.154	3.798.907	3.853.644

3.7 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wat gaan we doen?

- 3.7.1 Integrale aanpak woonwagenlocatie Groensebos

In het verleden zijn diverse aanzetten gemaakt om de problematiek rond de woonwagenlocatie Groensebos in Sint Joost inzichtelijk te maken en op te pakken. Naast de officiële woonwagenlocatie zijn op grond van de toenmalige gemeente Ambt Montfort een aantal woonwagens en bedrijven gevestigd. In de jaren '70 is de locatie overgegaan naar de gemeente Echt-Susteren. De situatie duurt reeds tientallen jaren, maar is nooit geformaliseerd. In de afgelopen jaren is de situatie inzichtelijk gemaakt en is geconstateerd dat om tot formalisering over te kunnen gaan een aantal zaken geregeld dan wel nader onderzocht dienen te worden. Derhalve wordt thans voor 2024 gevraagd om een budget van € 50.000 voor projectleiding en milieukundige onderzoeken.

Voorgesteld wordt om door te pakken op de geconstateerde overtredingen door inschakeling van een deskundig bureau, het inzetten van een onderzoek naar de mogelijkheden tot formalisering en eventueel inzet van handhaving om te komen tot een gereguleerde situatie. Op basis van een nog op te stellen plan van aanpak wordt nader inzichtelijk gemaakt welke financiële implicaties dit project heeft en zal hiervoor budget worden gevraagd aan de raad. Een bedrag is hiervoor op dit moment nog niet in te schatten, daarom wordt voor de jaren 2025 en 2026 een "p.m.-post" opgenomen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.7.1 Integrale aanpak woonwagenlocatie Groensebos	50.000				
Totaal	50.000	-	-	-	-

3.8 Omgevingsrecht

Wat gaan we doen?

• 3.8.1 Uitbreiding BOA capaciteit

De gemeente Echt-Susteren schakelt via de omgevingsdienst 3 fte buitengewone opsporingsambtenaar (BOA) in. Er is behoefte aan een flexibele inzet 7 dagen per week. Afhankelijk van activiteiten en ontwikkelingen moet de mogelijkheid bestaan direct te kunnen anticiperen. Door de huidige minimale capaciteit is er nauwelijks ruimte om buiten “kantooruren” BOA's in te zetten, terwijl er op deze momenten juist behoefte is. Er is nauwelijks ruimte voor preventief toezicht. Preventief toezicht is noodzakelijk om overtredingen te voorkomen, zichtbaar aanwezig te zijn in de gemeente en (ondermijnende) illegale activiteiten te signaleren.

In vergelijking met soortgelijke gemeenten blijkt de beschikbare BOA capaciteit in Echt-Susteren aan de lage kant te zijn. De gemeente Landgraaf heeft bijvoorbeeld 10 fte BOA capaciteit beschikbaar. Gelet op het bovenstaande wordt voorgesteld de BOA capaciteit voor Echt-Susteren met 3 fte uit te breiden naar 6 fte. De structurele kosten bedragen € 255.000.

• 3.8.2 Additionele uitvoeringskosten MER OD

De MER Omgevingsdienst (MER OD) heeft toegelicht dat zij zich als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet geconfronteerd ziet met praktische en financiële uitdagingen als gevolg van een forse werkvoorraad, nieuwe regels, nieuwe werkprocessen en nieuwe programma's. In het Uitvoeringsprogramma 2024 MER OD is al extra ruimte opgenomen om dit op te vangen, maar de werkzaamheden blijken omvattender en de geraamde uren daardoor ontoereikend. De organisatie en haar medewerkers staan hierdoor dusdanig onder druk dat additionele middelen nodig zijn om de taken voor de moedergemeenten op een goede wijze uit te kunnen blijven voeren. Daar staat tegenover dat door het grote aantal initiatieven en vergunningaanvragen in het 1e kwartaal van 2024 al ruim 40% van de geraamde legeskosten voor 2024 zijn gerealiseerd. Dit schept ruimte voor de financiering van de extra urenclaim en de daarvoor benodigde middelen. Aangezien de exacte meerkosten nog niet zijn doorgerekend en de reserve MER OD (die gevoed wordt door extra ontvangen legesinkomsten) voldoende omvang heeft wordt een bedrag van € 250.000 onttrokken aan de reserve MER OD en toegevoegd aan het budget MER OD. Onbenutte middelen vloeien aan het einde van het jaar weer terug naar de reserve.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.8.1 Verhoging bijdrage MER OD tbv uitbreiding formatie BOA's	255.000	255.000	255.000	255.000	255.000
3.8.2 Budget MER OD	250.000				
3.8.2 Reserve MER OD	-250.000				
3.1.1 SC MER omgevingsdienst	365.659	198.380	170.929	193.929	193.929
Totaal	620.659	453.380	425.929	448.929	448.929

3.9 Economische zaken en grondexploitaties

Wat gaan we doen?

- **3.9.1 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein**

De gemeente is in 2015 met een partij een exploitatieovereenkomst aangegaan om op de hoek Marktstraat-Willibrordusplein o.a. een supermarktfunctie te realiseren. Dit plan is helaas niet doorgegaan en in 2022 heeft een contractovername door een andere partij plaats gevonden. Het nieuwe plan voorziet in 2 ruimtes voor detailhandel en/of horeca alsmede 4 appartementen aan de Marktstraat en 21 appartementen aan het Willibrordusplein.

Om dit plan te kunnen realiseren moesten kabels en leidingen (een hogedrukgas- en een hoofdwaterleiding alsmede datakabels) omgelegd worden. Vanwege de ligging van deze leidingen in het openbaar gebied is gemeente opdrachtgever van deze werkzaamheden. Met de projectontwikkelaar is afgesproken dat de hiermee gemoeide kosten ter hoogte van € 124.111 voor een bedrag van € 60.393 door de ontwikkelaar aan de gemeente worden vergoed. Dit bedrag is ontvangen en verantwoord in boekjaar 2023. Het overblijvende bedrag ter hoogte van € 63.718 blijft voor rekening van de gemeente en voorgesteld wordt om dit bedrag te dekken uit de Algemene reserve Grondbedrijf.

- **3.9.2 Interreg project stilte- en bezinningsplekken Maasland**

Echt-Susteren is programmagemeente voor een gezamenlijk Interreg-project met de gemeenten Sittard-Geleen, Maaseik en Selfkant. Het project heeft tot doel om stilte- en bezinningsplekken digitaal te ontsluiten en met elkaar te verbinden via thematische fietsroutes. Met name aan Duitse en Belgische zijde worden nieuwe locaties ontsloten. Deze worden ook toegevoegd aan de bestaande bezinningsfietsroute van Het Smalste Stukje Nederland en de bestaande Route Vol Verwondering van Visit Zuid-Limburg, waardoor deze grensoverschrijdend worden.

Het project is ingediend bij Interreg voor een subsidiebijdrage. Begin maart is bericht ontvangen dat een bijdrage van 50% is toegekend in de totale projectkosten van € 50.000. De resterende 50% van de projectkosten worden bekostigd door de deelnemende gemeenten (€ 6.250 per gemeente) waarbij wordt voorgesteld de bijdrage van gemeente Echt-Susteren te dekken uit de reserve uitvoering recreatief toeristisch beleid.

- **3.9.3 Uitbreiding activiteiten winkelhart**

De uitvoering van het Programma Centrum Echt is in volle gang. In 2023 zijn een aantal infrastructurele maatregelen uitgevoerd (turborotonde, rotonde McDonald's inclusief nieuwe verbindingsweg naar het Ursulinenplein) en ook de transformatie van leegstaande panden is goed op gang gekomen. Via een bestuurlijke lus is het bestemmingsplan Centrum Echt op een paar kleine onderdelen gerepareerd en opnieuw door de gemeenteraad vastgesteld. In 2024 zal de verbinding tussen het centrum en De Valk via een aantrekkelijke looproute over het Ursulinenplein worden gerealiseerd en ook voor de Plats en omgeving zullen plannen worden ontwikkeld om dit gebied op te waarderen en nog aantrekkelijker te maken. Naast deze (fysieke) maatregelen willen we het centrum van Echt en de directe omgeving (De Valk, Poort van Echt) nadrukkelijker op de kaart gaan zetten met een actieve campagne. Hiervoor willen we gebruik gaan maken van een gespecialiseerd bureau. Voor de jaren 2025 en 2026 is een bedrag van € 100.000 geraamd en voor de jaren 2024 en 2027 € 50.000. De kosten worden gedekt uit de algemene reserve grondbedrijf.

- **3.9.4 Klooster Koningsbosch**

Bij het project Klooster Koningsbosch spelen nog steeds een aantal juridische procedures. Zo wacht het exploitatieplan, dat bij het bestemmingsplan hoort, nog steeds op behandeling bij de Raad van State. Daarnaast loopt een procedure rondom de nog te ontvangen leges. Vanwege de complexiteit van de zaken, vragen de procedures om externe juridische bijstand. Voor de jaren 2024 en 2025 worden hiervoor bedragen geraamd van € 50.000 resp. € 25.000. Voorgesteld wordt om dit te dekken vanuit de algemene reserve grondbedrijf.

- **3.9.5 Vervanging schuilhutten Bos en Broek en Vugterstraat**

Echt-Susteren beschikt over 10 schuilhutten, verspreid over het hele grondgebied van de gemeente. Voorgesteld wordt om de 2 resterende houten schuilhutten welke uit 2005 zijn te vervangen vanuit toeristisch-recreatief oogpunt. De schuilhutten doen dienst als pauzeplek en schuilgelegenheid voor wandelaars, fietsers en andere gebruikers van het buitengebied. De aanwezigheid van deze hutten wordt door toeristen en recreanten op prijs gesteld. In de bebouwde kom kan men doorgaans terecht bij plaatselijke horecagelegenheden voor onderdak, maar in het buitengebied zijn deze doorgaans niet aanwezig. Het meest intensief worden de schuilhutten gebruikt op plekken waar ook de bestaande paden van het wandel- en fietsknooppuntensysteem (of beide) aanwezig zijn. Van oudsher zijn deze schuilhutten in hout uitgevoerd, maar een aantal jaren geleden is de gemeente gestart met vernieuwing en verduurzaming. Door gebruik te maken van een staalconstructie met schanskorven wordt deze vandaalbestendig en levensduur verlengend. Voorgesteld wordt het budget Landschapsbescherming en -verzorging eenmalig te verhogen met € 80.000.

- **3.9.6 Haeselaarsbroek**

In het kader van het Limburgs Programma Landelijk Gebied heeft de gemeente Echt-Susteren bij de provincie een drietal zogenaamde koplopersprojecten aangemeld. Eén van deze projecten is het herstellen van het gebied het Haeselaarsbroek tot een habitat dat geschikt is voor enkele doelsoorten zoals de gewone bronlibel en de boomkikker. Dit herstelplan is tevens als doelstelling in de beheervisie Bossen, Natuurterreinen en Landschapselementen 2022 - 2032 opgenomen. Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland heeft hiervoor een uitvoeringsplan opgesteld. Belangrijke onderdelen in dit plan zijn onder andere het verwijderen van circa 4 hectare bosopstand (dode fijnsparren), het afgraven van de hier aanwezige verzuurde strooisellaag en het verwijderen van dichtgegroeide bosopstand. In dit plan wordt geen landbouwgrond heringericht.

De totale kosten van dit project bedragen € 287.000. Bij de provincie is hiervoor een subsidie in het kader van actieve soortenbescherming aangevraagd van € 237.000. Tevens loopt een gesprek met waterschap Limburg over een bijdrage van € 25.000. De bijdrage van de gemeente is dan eveneens € 25.000. Voorgesteld wordt om een budget van € 287.000 beschikbaar te stellen, waarbij € 237.000 gedekt wordt door een bijdrage van de provincie. De resterende € 50.000 kan dan gedekt worden uit de reserve vermindering kapitaallasten. Deze reserve kan weer aangevuld worden met € 25.000 indien het waterschap ook een bijdrage levert. Het exploitatiebudget wordt niet eerder besteed dan dat de subsidie is beschikt. Uitvoering vindt dan als onderdeel van de bestaande beheerovereenkomst plaats door de coöperatie Bosgroep Zuid Nederland.

- **3.9.7 Voorbereidingskrediet actieve en faciliterende grondexploitaties**

De raad geeft het college de ruimte om jaarlijks zonder voorafgaande tussenkomst van de raad tot een totaal bedrag van maximaal € 100.000 bestedingen te doen voor de voorbereiding van actieve en faciliterende grondexploitaties, dit met inachtneming van de voorwaarden die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) over voorbereidingskosten dwingend voorschrijft.

Voor 2024 is een aanvullend krediet benodigd voor de voorbereidingswerkzaamheden van onder andere Louersveld, Oud-Roosteren en het onderzoeken van de mogelijkheden voor een woningbouwontwikkeling nabij het Connect College. Voor Louersveld vallen hieronder de kosten van projectmanagement, onderzoeken, planologische procedure en ondersteuning bij de grondverwerving en eventuele onteigening. Voor Oud-Roosteren zijn dit met name projectmanagement, (milieuhygiënische) onderzoeken, planologische procedures en eventuele uitvoeringskosten zoals de sloop van opstallen. Voor een locatie naast het Connect College wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor de realisatie van woningen, hiervoor worden stedenbouwkundige kosten en eventueel onderzoeken en planologische kosten gemaakt. Het geraamde aanvullend benodigde krediet voor 2024 bedraagt € 350.000.

Worden de plannen (waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt) daadwerkelijk in ontwikkeling genomen, dan worden de geactiveerde voorbereidingskosten overgeheveld naar het actieve of faciliterende grondexploitatiecomplex. Geactiveerde voorbereidingskosten waarvan de 5 jaars-termijn (de maximale activeringstermijn) is verstreken worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. Als dekking wordt hiervoor de Algemene reserve grondbedrijf gebruikt. Indien er een voorziening is gevormd, hoeven deze kosten niet te worden afgeboekt, maar kunnen ze later alsnog worden ingebracht in de grondexploitatie als de raad daartoe heeft besloten.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.9.1 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein	63.718				
3.9.1 Algemene reserve Grondbedrijf	-63.718				
3.9.2 Ontsluiten en verbinden stilte- en bezinningsplekken Maasland	50.000				
3.9.2 Interreg-subsidie inzake ontsluiten en verbinden stilte- en bezinningsplekken Maasland	-25.000				
3.9.2 Bijdrage Maaseik inzake ontsluiten en verbinden stilte- en bezinningsplekken Maasland	-6.250				
3.9.2 Bijdrage Selfkant inzake ontsluiten en verbinden stilte- en bezinningsplekken Maasland	-6.250				
3.9.2 Bijdrage Sittard-Geleen inzake ontsluiten en verbinden stilte- en bezinningsplekken Maasland	-6.250				
3.9.2 Reserve uitv. Recreatief toeristisch beleid inzake ontsluiten en verbinden stilte- en bezinningsplekken Maasland	-6.250				
3.9.3 Activiteiten winkelhart programma centrum Echt	50.000	100.000	100.000	50.000	
3.9.3 Onttrekking algemene reserve grondbedrijf	-50.000	-100.000	-100.000	-50.000	
3.9.4 Klooster Koningsbosch	50.000	25.000			
3.9.4 Algemene reserve Grondbedrijf	-50.000	-25.000			
3.9.5 Plattelandsvernieuwing, schuilhutten	80.000				
3.9.6 Landschapsbescherming- en verzorging	287.000				
3.9.6 Subsidie Provincie	-237.000				
3.9.6 Reserve vermindering kapitaallasten	-50.000				
Totaal	80.000	-	-	-	-

Investerings

Investerings	2024	2025	2026	2027	2028
3.9.7 Voorbereidingskrediet grondexploitaties	350.000				
Totaal	350.000	-	-	-	-

3.10 Algemene dekkingsmiddelen

Wat gaan we doen?

- **3.10.1 Voorlopige begrotingssaldi**

Na de 2e bestuursrapportage 2023 hebben de begroting 2024 en de jaren daarna positieve saldi. Deze saldi kunnen nu ingezet worden voor de gedeeltelijke dekking van de voorstellen uit deze 1e bestuursrapportage 2024 en kadernota 2025.

Voor 2024 is beschikbaar € 2.348.310, voor 2025 is het saldo € 3.015.067, voor 2026 € 70.060 en voor 2027 € 108.982.

- **3.10.2 Rente uitgezette kasgeldleningen**

De gemeente Echt-Susteren heeft in 2019 en 2020 een drietal geldleningen van elk € 10 miljoen aangetrokken met een negatieve rente. De aangetrokken geldleningen leveren de gemeente een jaarlijks rente bedrag op van ongeveer € 13.500. Dit rentebedrag is reeds in de begroting verwerkt. De middelen die de gemeente niet direct nodig heeft, moet de gemeente verplicht parkeren bij de schatkist. Doordat in 2022 de rente is gaan stijgen betaalt de schatkist een rentevergoeding voor de geparkeerde middelen. Een gemeente mag de overtollige liquide middelen echter ook uitlenen aan andere decentrale overheden. Sinds de rente aan het stijgen is, is de vraag van collega gemeenten groot om overtollige liquide middelen van een collega gemeente te kunnen lenen. Het mes snijdt dan aan twee kanten: De uitlenende gemeente ontvangt een hogere rente dan bij de schatkist, de lenende gemeente betaalt een lager rente dan bij de bank. Onze gemeente leent geld uit, waardoor over het eerste halfjaar 2024 een bedrag geraamd kan worden van € 250.000 aan rente-inkomsten.

- **3.10.3 Diversen stelposten**

In de begroting 2024-2028 zijn stelposten opgenomen die ingezet zijn ten behoeve van de 1e bestuursrapportage 2024 en de Kadernota 2025. De stelposten zijn onder andere gevormd om cao-ontwikkelingen te dekken en ook toekomstige verplichtingen ten gevolge van nieuw beleid en prijsstijgingen op te vangen. Het betreft de stelposten: cao-ontwikkelingen, toekomstige verplichtingen, stelpost SC MER, stelpost accres/BCF en de stelpost verrekeningen algemene uitkering. Al deze stelposten worden afgeraamd tot nihil.

- **3.10.4 Decembercirculaire 2023**

Op 6 december 2023 is de decembercirculaire 2023 uitgebracht met informatie over ontwikkelingen in de algemene uitkering van het Rijk. De decembercirculaire heeft effect op 2024 en latere jaren. Deze bedragen worden in deze 1e bestuursrapportage 2024 verwerkt. De mutatie wordt vooral veroorzaakt door een aanpassing in de maatstaven, met name de maatstaf huishoudens met een laag inkomen met drempel. De algemene uitkering wordt voor de jaren 2024 tot en met 2027 als volgt positief bijgesteld.

2024: € 1.334.000

2025: € 4.700

2026: € 3.900

2027: € 2.100

- **3.10.5 Voorjaarsnota rijk**

Op 15 april 2024 heeft het rijk, vooruitlopende op de meicirculaire 2024, enkele maatregelen bekend gemaakt omdat gemeenten doende zijn om de kadernota 2025 respectievelijk de begroting 2025 aan het opstellen zijn. Alhoewel deze voorjaarsnota niet die extra middelen brengt die nodig zijn, wordt de pijn wel al een beetje verzacht.

Jeugdzorg

Een voorgenomen bezuiniging op de jeugdzorg van ruim 500 miljoen euro in 2025 gaat niet door. Het demissionaire kabinet heeft dat vastgelegd in de voorjaarsnota die maandag, 15 april 2024 is gepresenteerd. Ook in 2024 was de oplopende besparing van toen nog 100 miljoen euro al doorgeschoven. Vanaf 2026 staat er nog wel een bezuiniging van 511 miljoen euro in de boeken, maar het is aan een nieuw kabinet om dit door te zetten of niet. De 511 miljoen euro is een structurele besparing die in het coalitieakkoord van het huidige kabinet Rutte-IV staat vanaf 2026. Die komt bovenop

een eerdere bezuiniging van 1 miljard euro in de sector, die momenteel wel wordt uitgevoerd. In de Tweede Kamer en ook bij gemeenten in jeugdinstituten is veel verzet tegen de extra besparing op de jeugdzorg, omdat de sector kampt met veel problemen zoals personeelstekorten en lange wachtlijsten. Daardoor komen veel kinderen die zorg of bescherming nodig hebben in de knel.

Eigen bijdrage jeugdzorg

Om de besparing vanaf 2026 wel te kunnen halen, kan een eigen bijdrage worden ingevoerd die ouders moeten gaan betalen, stelt het kabinet. De maatregelen hiervoor worden alvast voorbereid zodat een nieuw kabinet ermee aan de slag zou kunnen. Met een eigen bijdrage kan mogelijk de helft van de bezuiniging worden opgevangen. Hoe een eigen bijdrage eruit kan zien, moet nog worden uitgewerkt. Zo kan die inkomensafhankelijk worden gemaakt of een maximum aan worden gekoppeld.

Opschalingskorting

De opschalingskorting werd in 2015 ingevoerd als prikkel voor gemeenten om te fuseren. Het idee van het toenmalige kabinet was dat grotere gemeenten veel schaalvoordelen hebben, dus dat een korting op het gemeentefonds gerechtvaardigd was. In die tijd wilde het rijk nog toe naar een systeem met alleen maar 100.000-plus gemeenten, maar die beleidsambitie werd al snel losgelaten. De opschalingskorting, oplopende tot bijna een miljard in 2025, bleef wel. Sinds 2020 is de opschalingskorting bevroren.

De gepauzeerde opschalingskorting zou in 2026 terugkeren, maar gemeenten en veel landelijke partijen roepen al langer op tot het volledig afschaffen ervan. In de voorjaarsnota bevestigt het demissionair kabinet dat in overleg met de VNG het IPO en de waterschappen inderdaad zo besloten is. Het rijk geeft daarom vanaf 2026 structureel 715 miljoen extra aan decentrale overheden.

In combinatie met het besluit om de opschalingskorting af te schaffen maakt het demissionair kabinet in de voorjaarsnota ook bekend dat de nieuwe financieringssysteem voor het gemeente- en provinciefonds al dit jaar wordt ingevoerd. Tot op heden was het ingangsjaar 2027, wat zou leiden tot een terugval van middelen in 2026 van 2 miljard ten opzichte van 2025.

Compensatie

Vervroegde invoering van de nieuwe systematiek is in lijn met het advies van de Raad van State. Omdat het invloed heeft op de lopende begroting van gemeenten en provincies is besloten de impact voor 2024 volledig, en voor 2025 deels te dempen. Ook voor 2026 tot en met 2029 vindt compensatie plaats. Deze is zodanig dat dit per saldo voor de periode 2026 tot en met 2029 resulteert in een plus van 675 miljoen euro voor gemeenten en 44 miljoen euro voor provincies.

Reactie VNG

In een eerste reactie geeft de VNG bij monde van voorzitter Sharon Dijkzma aan dat de voorjaarsnota 'betekenisvolle stappen' laat zien voor gemeenten. 'In het voortdurende geschil over de opschalingskorting voelden we ons soms roependen in de woestijn, maar na 12 jaar kunnen we dit nu eindelijk achter ons laten.' Dijkzma concludeert dat de voorjaarsnota, met inachtneming van alle nieuwe maatregelen, een structurele plus van een miljard betekent.

Probleem niet opgelost

Toch zijn volgens de VNG de financiële problemen hiermee nog niet volledig opgelost. Ook na de compensatie is het gemeentefonds in 2025 eenmalig 675 miljoen lager. 'Dat is een bittere pil voor gemeenten.' Verder zegt Dijkzma dat de voorjaarsnota 'een stap in de goede richting en een opstap naar goede afspraken met een nieuw kabinet' is.

Financiële gevolgen

Doorrekening door bureau PAUW van de Voorjaarsnota rijk laat de volgende ontwikkeling zien:

Voor 2024 een voordeel van € 204.000

Voor 2025 een nadeel van € 531.000

Voor 2026 een voordeel van € 2.039.000

Voor 2027 een voordeel van € 1.971.000

Voor 2028 een voordeel van € 1.943.000

- 3.10.6 Dividend Enexis

Van Enexis wordt jaarlijks dividend ontvangen. Het dividend is afhankelijk van het bedrijfsresultaat. Het dividend over 2023 wordt verantwoord in 2024. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 25 april 2024 besloten om 50% van de winst uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen over 2023 ten bedrage van € 72.387.640 in de vorm van een contant dividend uit te keren. Het totale contante dividend bedraagt € 36.193.820 of wel € 0,2418044 per aandeel. Over 2023 bedraagt het dividend voor onze gemeente € 134.500 terwijl een bedrag geraamd is van € 261.600. Voor het jaar 2024 moet onze begrotingspost met € 127.100 negatief worden bijgesteld. De verwachting is dat ook de komende jaren minder dividend wordt uitgekeerd, zodat ook voor de jaren vanaf 2025 het dividend wordt afgeraamd.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
3.10.1 Voorlopig saldo	-2.348.310	-3.015.067	-70.060	-108.982	
3.10.2 Rente uitgeleende leningen	-250.000				
3.10.3 stelpost cao	-1.053.887	-1.439.298	-1.500.000	-1.500.000	-1.500.000
3.10.3 Stelpost toekomstige verplichtingen	-477.756	-1.618.421	-861.382	-861.382	-861.382
3.10.3 Stelpost SC MER	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000	-600.000
3.10.3 Stelpost accres / BCF	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
3.10.3 Stelpost verrekeningen algemene uitkering	-1.310.566	-1.446.074	-903.428	-872.781	-872.781
3.10.4 Algemene uitkering bijstelling decembercirculaire 2023	-1.334.000	-4.700	-3.900	-2.100	
3.10.5 Voorjaarsnota rijk	-204.000	531.000	-2.039.000	-1.971.000	-1.943.000
3.10.6 Dividend Enexis	127.100	127.100	127.100	127.100	127.100
Totaal	-7.501.419	-7.515.460	-5.900.670	-5.839.145	-5.700.063

4. Overhead

Wat gaan we doen?

- **4.1 Noodstroomvoorziening gemeentehuis en gemeenschapshuizen**

Het gemeentehuis is momenteel niet bestand tegen een noodsituatie waarbij er sprake is van langdurige stroomuitval. Het is van belang dat er gedurende deze noodsituatie(s) een crisiscentrum ingericht wordt en de primaire dienstverlening operationeel blijft. De eenvoudigste ingreep is en de voorkeur geniet om bij een spanningsuitval het gehele gemeentehuis aan te sluiten op een noodstroomaggregaat waarbij voor een autonomie van 36 uur een voorraad van 1.800 liter brandstof benodigd is. Naast het gemeentehuis is het belangrijk om een aantal gemeenschapshuizen te voorzien van een kleinere noodvoorziening omwille van de communicatie en bereikbaarheid in noodsituaties. De geraamde kosten van een noodstroomvoorziening met een volledige overname voor het gehele gemeentehuis zijn € 145.000 plus € 36.000 voorbereidingskosten. De kosten voor gemeenschapshuizen wordt geraamd op € 20.000 per locatie. Uitgaande van 12 locaties gaat het dan om € 240.000. Voorgesteld wordt om 2 investeringskredieten beschikbaar te stellen, waarvan de voorbereidingskosten in 2024 worden geraamd en de overige kosten in 2025. De kapitaallasten bedragen uitgaande van een afschrijvingstermijn van 10 jaar voor het gemeentehuis € 4.320 in 2025 en vanaf 2026 € 21.648 en voor de gemeenschapshuizen vanaf 2026 € 28.800. Ten behoeve van de dekking van de afschrijvingslasten wordt een bedrag van € 421.000 toegevoegd aan de reserve afschrijvingslasten investeringen. Deze toevoeging wordt gedekt door te beschikken over de reserve vermindering kapitaallasten. De jaarlijks terugkomende kosten inzake onderhoud, testen etc. zijn geraamd op € 11.000 per jaar (€ 7.000 voor gemeentehuis en € 4.000 voor gemeenschapshuizen).

- **4.2 Evenementenbudget Beheer Openbare Ruimte (BOR)**

Vorig jaar is reeds geconstateerd dat BOR te maken heeft met aanvullende kosten als gevolg van binnen de gemeente georganiseerde evenementen. Abusievelijk heeft dit toen niet een vertaling gekregen naar een concreet beschikbaar evenementenbudget voor BOR vanaf 2024. Deze kosten worden gemaakt voor de uitvoering van een aantal evenementen en behoren in eerste instantie niet tot kosten waar de organiserende partij verantwoordelijk voor is. Denk hierbij aan het verwijderen van straatmeubilair, de schoonmaak van straten, schoonmaak evenemententerreinen en afzettingen ter bescherming van kunstwerken en gemeentemateriaal. Deze maatregelen zijn noodzakelijk om een evenement veilig, schoon en verantwoord uit te voeren.

Conform eerdere afspraken wordt voorgesteld om vanaf 2024 structureel een evenementenbudget van € 50.000 voor BOR in de begroting op te nemen.

- **4.3 Uitbreiding voertuigen buitendienst**

Een aantal voertuigen van de buitendienst zijn sterk verouderd, technisch afgeschreven en niet meer veilig inzetbaar. 3 nieuwe voertuigen zijn nodig om zowel de formatie-uitbreiding (1 voertuig) als veiligheid (2 voertuigen) te borgen. De uitbreiding is op basis van operationele lease met een looptijd van 8 jaar. In het kader van verduurzaming zullen de voertuigen elektrisch worden en levering is mogelijk in maart 2025 mits besteld in juli 2024, dekking is reeds geregeld middels de 1ste bestuursrapportage 2023. Als tussentijdse oplossing worden 3 voertuigen gehuurd tot aan levering van de nieuwe voertuigen, gepland in het 2e kwartaal 2025. Voorgesteld wordt het budget tijdelijke huur te verhogen met € 68.000 voor 2024 en met € 17.000 voor het 1e kwartaal 2025. In het 2e kwartaal 2025 wordt het nieuwe materieel ontvangen en vervalt de huur van de 3 bussen.

- **4.4 Aanbesteding schoonmaakonderhoud en glasbewassing**

De gemeente Echt-Susteren is verplicht om het schoonmaakonderhoud en glasbewassing opnieuw aan te besteden. Het huidige contract dateert van 2020. In verband met de omvang van de aanbesteding dient er een Europese openbare aanbesteding plaats te vinden. Het streven is om de definitieve gunning te doen op 3 juli 2024 en het nieuwe contract op 2 september 2024 te laten ingaan. De prijs van het schoonmaakonderhoud en de glasbewassing zal in verband met de huidige marktconforme tarieven flink gaan stijgen ten opzichte van de huidige tarieven. In mei 2023 is de CAO Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf opgebroken. De inflatie van het afgelopen jaar en de stij-

ging van het wettelijk minimum loon (WML) maakten de lopende CAO afspraken onhoudbaar. De laagste loongroepen zouden zelfs onder het WML uitkomen. Dit heeft geresulteerd in een indexatietarief van 12,94% (periode 1 november 2023 t/m 31 december 2024). Het in de huidige begroting structureel voor alle locaties opgenomen bedrag inzake schoonmaakkosten door derden bedraagt in totaal € 134.100. Voor 2024 is er € 36.400 extra nodig om de schoonmaakkosten te dekken. De eerste calculatie op basis van de m2 tegen de huidige marktconforme tarieven gaat voor alle locaties richting € 240.000 per jaar. Dit is inclusief glasbewassing, middelen en eventuele regiewerkzaamheden. Dit betekent dat het budget vanaf 2025 opgehoogd wordt met € 105.900.

- **4.5 Personele capaciteit paspoortpiek**

Voor het opvangen van de zogenaamde paspoortpiek is in de meerjarenbegroting rekening gehouden met extra personele inzet in de jaren 2024-2025. Hiervoor zijn extra financiële middelen in de begroting opgenomen. In de praktijk blijkt het lastig om medewerkers aan te trekken met voldoende kennis en kunde. Daarom zijn we genoodzaakt om medewerkers in te huren. De kosten hiervoor zijn hoger dan bij regulier personeel. Om die reden wordt het budget in 2024 met € 50.000 verhoogd. Deze incidentele kosten kunnen gedekt worden uit de reserve personeel en bestuur.

Daarnaast is eerder uitgegaan van een paspoortpiek tot het jaar 2026. Echter de jaren 2026 en 2027 is er ook nog sprake van deze piek waardoor ook voor deze jaren nog tijdelijk extra personeel nodig is. Hiervoor is een extra budget nodig van € 270.000 per jaar. Deze incidentele kosten kunnen gedekt worden ten laste van de reserve vermindering kapitaallasten aangezien er door andere claims geen verdere ruimte is binnen de reserve personeel en bestuur en bij de jaarrekening het surplus van de reserve personeel en bestuur is gestort in deze reserve. Door de paspoortpiek worden er meer legeskosten ontvangen en is er dus sprake van meer opbrengst. Dit is reeds in de begroting verwerkt.

- **4.6 Cao 2024**

Herrekening van de personeelsbegroting vindt plaats gelet op de nieuwe cao. De nieuwe cao kent een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025 en bevat een stijging van de salarissen met 4,75% ingaande 1 januari 2024. Per 1 oktober stijgen de salarissen nogmaals met 1,25%. Voor onze begroting betekent dit een toename van € 700.000 loonkosten in 2024 en vanaf 2025 wordt een toename van € 800.000 geraamd.

- **4.7 Aanpassingen gemeentehuis**

De afgelopen jaren zijn diverse ruimten in het gemeentehuis vernieuwd en heringericht. Het betreft met name de kantoren in de bestuursvleugel en in de ronding op de begane grond. Als volgend onderdeel zou de raadszaal worden heringericht. Nader onderzoek en ervaringen in het dagelijks gebruik van het gebouw, laten zien dat niet langer kan worden volstaan met (relatief) kleinschalige verbeteringen in het gebouw. Vanuit diverse invalshoeken en met inbreng van externe deskundigheid, is onderzoek gedaan om te kunnen bepalen wat er nodig is. Dit onderzoek betreft in eerste instantie de benodigde bouwkundige - en installatietechnische aanpassingen. De oudbouw dateert van ca. 1980, de cirkel van 1996 en de nieuwbouw van 2006. Het dak, kozijnen, ramen, maar ook technische installaties zoals o.a. luchtbehandeling, E- en W-installaties en verlichting zijn op korte termijn aan vervanging en/of grote renovatie toe. Door deze verbouwing wordt het volledige gemeentehuis toekomstbestendig gemaakt op het gebied van duurzaamheid, arbo en inrichting. Een nieuw werkplekconcept waarbij de wensen en behoeften van de werknemers zijn meegenomen wordt geïntegreerd in deze verbouwing. Op basis van dit onderzoek is de conclusie dat een investering nodig is van afgerond € 11,5 miljoen. Voor de dekking van deze € 11,5 miljoen zijn reeds verschillende budgetten voorhanden. Beschikbaar is een krediet ad € 1.169.000 voor verduurzaming gemeentehuis. Dit is inclusief een dumava-subsidie van € 297.000. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van investeringsruimte voor basisonderwijs voor de jaren 2022 tot en met 2026 in het meerjareninvesteringsplan (€ 1 miljoen per jaar, (met uitzondering van het jaar 2024 (€ 500.000), totaal € 4,5 miljoen), aangezien de reeds gevoteerde kredieten de eerste jaren niet aangewend worden. Het krediet van €1.000.000 uit het jaar 2026 wordt één jaar naar voren gehaald, dus naar 2025. Een deel van de kosten ad €1.899.000 komt ten laste van de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen, onderdeel gemeentehuis, zoals opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen. Voor het investeringsbedrag dat nog niet voorhanden is, wordt de raad voorgesteld krediet ad € 3.932.000 beschikbaar te stellen. Voorgesteld wordt om voor een bedrag van

€ 2.432.000 een reserve afschrijvingen investeringen te vormen. De overige kapitaallasten behoren bij het investeringsbedrag van € 1.500.000 worden ten laste van de exploitatie gebracht.

De raming van de aanpassingen gemeentehuis zijn gebaseerd op de architectenraming. In de komende periode wordt een nadere optimalisatie gedaan om na te gaan op welke onderdelen besparingen mogelijk zijn. De resultaten van deze optimalisatie worden gerapporteerd in de 2e bestuursrapportage 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
4.1 Rente krediet noodstroomvoorziening gemeentehuis		720	8.348	7.506	6.664
4.1 Afschrijving krediet noodstroomvoorziening gemeentehuis		3.600	42.100	42.100	42.100
4.1 Afschrijving krediet noodstroomvoorziening gemeentehuis					
4.1 Onderhoudscontracten noodstroomvoorziening gemeentehuis		4.000	4.000	4.000	4.000
4.1 Onderhoudscontracten noodstroomvoorziening gemeentehuis		7.000	7.000	7.000	7.000
4.1 Reserve afschrijvingslasten investeringen		-3.600	-42.100	-42.100	-42.100
4.1 Reserve afschrijvingslasten investeringen	421.000				
4.1 Reserve verminderingkapitaallasten	-421.000				
4.2 Evenementenbudget beheer buiten	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
4.3 Vervoermiddelen, inhuur transport	68.000	17.000			
4.4 Schoonmaakkosten door derden gemeentehuis	19.600	79.600	79.600	79.600	79.600
4.4 Schoonmaakkosten door derden museum	6.000	7.500	7.500	7.500	7.500
4.4 Schoonmaakkosten door derden gemeentewerf Edisonweg	8.300	15.300	15.300	15.300	15.300
4.4 Schoonmaakkosten door derden gemeentewerf Handelsweg	1.000	2.000	2.000	2.000	2.000
4.4 Schoonmaakkosten door derden begraafplaats	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
4.5 Tijdelijk extra formatie personeel paspoortpiek			270.000	270.000	
4.5 Reserve verminderingkapitaallasten			-270.000	-270.000	
4.5 Inhuur tijdelijk extra personeel paspoortpiek	50.000				
4.5 Reserve personeel en bestuur	-50.000				
4.6 Cao 2024	700.000	800.000	800.000	800.000	800.000
4.7 Dotatie reserve afschrijvingslasten investeringen gemeentehuis	2.432.000				
4.7 Verbouw gemeentehuis rente		88.640	106.424	83.708	81.492
4.7 Verbouw gemeentehuis afschrijving		110.800	135.800	110.800	110.800
4.7 Verbouw gemeentehuis reserve afschrijvingslasten		-73.300	-98.300	-73.300	-73.300
Totaal	3.286.400	1.110.760	1.119.172	1.095.614	1.092.556

Investerings

Investerings	2024	2025	2026	2027	2028
4.7 Renovatie schoolgebouwen BO 2022	-1.000.000				
4.7 Renovatie schoolgebouwen BO 2023	-1.000.000				
4.7 Renovatie schoolgebouwen BO 2024	-500.000				
4.7 Renovatie schoolgebouwen BO 2025		-1.000.000			
4.7 Renovatie schoolgebouwen BO 2026			-1.000.000		
4.7 Krediet renovatie gemeentehuis	2.500.000				
4.7 Krediet renovatie gemeentehuis		1.000.000			
4.7 Krediet renovatie gemeentehuis		1.000.000			
4.7 Krediet renovatie gemeentehuis	2.432.000				
4.7 Krediet renovatie gemeentehuis	1.500.000				
Totaal	3.932.000	1.000.000	-1.000.000	-	-

5. Mutaties onder de € 50.000

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Programma 1					
5.1.1 Verkiezingen verteer	5.000		5.000	5.000	5.000
5.1.1 Verkiezingen kosten	31.000		31.000	31.000	31.000
5.1.2 Contributies VNG etc	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
5.1.3 Bijdrage SML Regio Deal	32.000	32.000			
5.1.3 Reserve regiofonds	-32.000	-32.000			
5.1.4 Budget beveiliging bestuurders	7.062	7.062	7.062		
Totaal programma 1	72.062	36.062	72.062	65.000	65.000
Programma 2					
Totaal programma 2	0	0	0	0	0
Programma 3					
5.3.1 Advieskosten nadeelcompensatie	10.000				
5.3.1 Algemene reserve	-10.000				
5.3.2 mutatiedetecties in diverse systemen	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
5.3.3 Onderhoud algemene begraafplaats	30.000				
5.3.4 Onderzoekskosten verbreding spoorwegovergang Susteren	25.000				
Totaal programma 3	76.000	21.000	21.000	21.000	21.000
Programma 4					
5.4.1 OZB primair onderwijs	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
5.4.1 OZB voortgezet onderwijs	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
5.4.1 Onderhoudsbijdrage scholen	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Totaal programma 4	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Programma 5					
5.5.1 Bestrijding Japanse duizendknoop Reinoudhal	7.500				
5.5.2 Huurinkomsten Cultuurhuis Edith Stein	44.250	15.750	15.750	15.750	15.750
5.5.3 Budget evenementencoördinator	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal programma 5	76.750	40.750	40.750	40.750	40.750
Programma 6					
5.6.1 TOZO	24.063				
5.6.1 TOZO	-24.063				

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
5.6.2 Storting voorziening onderhoud gemeenschapshuizen harmoniezaal Susteren	30.000				
5.6.3 Volwassenenfonds	34.334	34.334	34.334	34.334	34.334
5.6.3 Volwassenenfonds	-34.334	-34.334	-34.334	-34.334	-34.334
5.6.4 Gebundelde Uitkering (BUIG)	-3.810				
5.6.4 Gebundelde Uitkering (BUIG)	3.810				
5.6.5 Opdracht jeugd- en jongerenproblematiek	30.000				
5.6.5 Opdracht jeugd- en jongerenproblematiek	-18.000				
5.6.5 Opdracht jeugd- en jongerenproblematiek	-12.000				
Totaal programma 6	30.000	0	0	0	0
Programma 7					
5.7.1 Advieskosten planschade en nadeelcompensatie	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
5.7.1 Algemene reserve	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal programma 7	0	0	0	0	0
Programma 8					
Totaal programma 8	0	0	0	0	0
Programma 9					
5.9.1 Versterking economische structuur	45.000	45.000	45.000		
5.9.1 Algemene reserve grondbedrijf	-45.000	-45.000	-45.000		
5.9.2 Onderzoekskosten verkoop Houtstraat 48	30.000				
5.9.2 Reserve revolverende investeringen	-30.000				
5.9.3 Digitalisering en automatisering grondzaken	47.500	18.150	18.150	18.150	18.150
Totaal programma 9	47.500	18.150	18.150	18.150	18.150
Programma 10					
5.10.1 Dividend BNG	-21.650				
Totaal programma 10	-21.650	0	0	0	0
Overhead					
5.11.1 Extra E-laadpalen	29.000				
5.11.1 Elektriciteit Edisonweg		12.000			
5.11.1 Elektriciteit Handelsweg		12.000			

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
5.11.1 Vervoermiddelen, belastingen	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
5.11.2 Aanschaffingen, garage magazijn	37.000	20.000	20.000	20.000	20.000
5.11.2 Dienstkleding, beheer buiten	12.000	4.000	4.000	4.000	4.000
5.11.3 Aanschaffing meetstok, beheer buiten	13.000	1.000	1.000	1.000	1.000
5.11.4 Aanschaffingen hard- en software beheer buiten	37.000	10.000	10.000	10.000	10.000
5.11.5 Storting voorziening gem gebouwen maatregelen elektrische installaties gemeentehuis	10.000				
5.11.6 Verbeteren beveiliging kluis KCC	5.700				
5.11.7 Inclusieagenda	12.500	12.500			
5.11.8 Verzekeringen opnieuw aanbesteden	19.000				
Totaal overhead	170.200	66.500	30.000	30.000	30.000
Totaal	454.862	186.462	185.962	178.900	178.900

6. Reserves en voorzieningen

Onderstaande mutaties zijn toegelicht in hoofdstukken 3 en 4.

Reserves	Storting	Onttrekking
Algemene reserve (nr. 1)		
5.3.1 Advieskosten nadeelcompensatie		10.000
5.7.1 Advieskosten planschade en nadeelcompensatie		10.000
Reserve Regiofonds (nr. 95)		
3.5.9 Grondaankoop In de Bandert		-57.627
5.1.3 Samenwerking Midden-Limburg (SML)/Regio Deal		32.000
Reserve Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) (nr. 101)		
3.6.7 Omnibuuz- Dekking uit verlaging storting reserve WMO	-151.901	
Reserve uitvoering recreatief toeristisch beleid (nr. 109)		
3.9.2 Interreg project stilte- en bezinningsplekken Maasland		6.250
Reserve personeel en bestuur (nr. 117)		
4.5 Personele capaciteit paspoortpiek		50.000
Reserve vermindering kapitaallasten (nr. 181)		
3.4.2 Onderwijsachterstandenbeleid		200.000
3.9.6 Parkeervoorziening Limbrichterstraat Nieuwstadt (dekkingsreserve)		350.000
3.3.11 Advieskosten grondstoffenverwerking		50.000
3.3.13 Haeselaarsbroek		50.000
4.1 Noodstroomvoorziening Gemeentehuis en gemeenschapshuizen (dekkingsreserve)		421.000
Algemene reserve grondbedrijf (nr. 40)		
3.9.1 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein		63.718
3.9.3 Uitbreiding activiteiten winkelhart		50.000
3.9.4 Klooster Koningsbosch		50.000
5.9.1 Versterking economische structuur		45.000
Reserve onderwijsachterstandenbeleid (nr. 144)		
3.4.2 Onderwijsachterstandenbeleid	200.000	
3.4.2 Onderwijsachterstandenbeleid		40.000
Reserve revolverende investeringen (nr. 169)		
5.9.2 Houtstraat 48		30.000
Reserve SC MER OD (nr. 226)		
3.8.2 Budget MER OD		250.000
Reserve SC MER SD (nr. 230)		
5.6.1 TOZO		24.063
Reserve majeure projecten (nr. 233)		
3.3.8 Programma centrum Echt		500.000

Reserve afschrijvingslasten investeringen (nr. 241)		
3.3.8 Programma centrum Echt	500.000	
3.9.6 Parkeervoorziening Limbrichterstraat Nieuwstadt	350.000	
4.1 Noodstroomvoorziening gemeentehuis en gemeenschapshuizen	421.000	
4.7 Renovatie gemeentehuis	2.432.000	
Totaal reserves	3.751.099	2.174.404
Reserves: saldo meer onttrokken dan gestort	-1.576.695	

Voorzieningen	Storting	Vrijval
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen (nr. 31)		
5.6.2 Verhogen voorziening MFC De Harmoniezaal Susteren	30.000	
5.11.5 Corrigerende maatregelen NEN 3140 Elektrische installaties	10.000	
Voorziening groot onderhoud riolering (nr. 201)		
3.3.10 Riol herverdeling	100.000	
Voorziening afvalverwijdering en verwerking (nr. 204)		
3.3.9 Afval herverdeling		235.453
Totaal voorzieningen	140.000	235.453
Voorzieningen: saldo meer gestort dan onttrokken	95.453	

7. Voorbereidingskredieten

Voorbereidingskrediet faciliterende en actieve grondexploitaties

Wanneer de gemeente overweegt om zelf of in samenwerking met een projectontwikkelaar, een (uit-leg)gebied te (laten)ontwikkelen, moeten hiervoor, met name in de initiatief- en voorbereidingsfase, kosten worden gemaakt. Vervolgens kan definitief worden besloten om de gronden al dan niet in exploitatie te nemen of de exploitatie daarvan te faciliteren. Bij een actieve grondexploitatie ontwikkelt de gemeente de gronden zelf en bij een faciliterende grondexploitatie faciliteert de gemeente de randvoorwaarden voor een gewenste ontwikkeling van gronden door een derde partij.

Het algemeen budgetrecht is een raadsbevoegdheid. Normaal gesproken mag het college geen kosten voor grondexploitaties maken, voordat de raad hiervoor geld ter beschikking heeft gesteld. De raad kan het college echter de ruimte bieden om binnen kaders zelfstandig financiële besluiten hierover te nemen. Vanwege de doorlooptijden van raadsvoorstellen is het niet te doen om met name bij de veelvoud aan kleinere projecten, per project een voorbereidingskrediet door de raad te laten vaststellen voordat voorbereidende kosten kunnen worden gemaakt.

Om toch in de voorbereidingsfase al kosten te kunnen maken, deze op juiste wijze te registreren en dekking daarvoor te regelen, wordt het volgende voorgesteld:

Limiet

De raad geeft het college de ruimte om jaarlijks zonder voorafgaande tussenkomst van de raad tot een totaal bedrag van maximaal € 100.000 bestedingen te doen voor de voorbereiding van actieve- en faciliterende grondexploitaties, dit met inachtneming van de volgende voorwaarden die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor voorbereidingskosten dwingend voorschrijft:

- De kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening / bijlage IV bij het Omgevingsbesluit; en
- De kosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven. Na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actieve of faciliterende grondexploitatie dan wel worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat of er moet een voorziening worden getroffen.

De in de beginfasen te maken voorbereidingskosten zijn meestal planontwikkelingskosten, maar kunnen ook bestaan uit o.a. beheerskosten, sloopkosten, (strategische) verwervingskosten en rente. Afhankelijk van de indeling in een actieve- of faciliterende grondexploitatie, worden kosten die al worden gemaakt voordat het grondexploitatiecomplex mag worden geopend, volgens het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verantwoord onder 'Immateriële Vaste Activa (ImVA)' of 'Overlopende activa'.

Overgang naar exploitatie

Worden deze plannen daadwerkelijk in ontwikkeling genomen, dan worden de onder ImVA of overlopende activa geactiveerde voorbereidingskosten overgeheveld naar het actieve of faciliterende grondexploitatiecomplex.

Afboeking

De op ImVA of overlopende activa verantwoorde kosten waarvan de 5 jaars-termijn in het actuele boekjaar verstrijkt, worden in dat actuele boekjaar afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. Als dekking wordt hiervoor de algemene reserve grondbedrijf gebruikt. Indien er een voorziening is gevormd, hoeven de kosten niet te worden afgeboekt, maar kunnen ze later alsnog worden ingebracht in de grondexploitatie als de raad daartoe heeft besloten.

Risicobeheersing

Om te voorkomen dat op enig moment meer voorbereidingskosten worden gemaakt dan de algemene reserve grondbedrijf kan afdekken, wordt met de verantwoording van kosten op het voorbereidingskrediet telkenmale ook een claim opgenomen op de algemene reserve grondbedrijf.

Algemeen voorbereidingskrediet

Om de uitvoering van de projecten volgens het meerjareninvesteringsplan (MIP) te kunnen realiseren is het noodzakelijk om de voorbereiding een jaar eerder te starten dan vermeld in het MIP.

Hiervoor moet jaarlijks een algemeen voorbereidingskrediet van € 250.000 beschikbaar zijn voor alle kredieten die in het MIP zijn opgenomen. In het jaar dat een bepaald project in het MIP is opgenomen, worden gemaakte voorbereidingskosten overgeheveld naar het krediet voor dat project. Op dit voorbereidingskrediet wordt niet afgeschreven. Bovenstaande is al besloten in de 1^e bestuursrapportage 2013. Naast bovenstaande investeringen van het MIP kunnen ook in de loop van het jaar nieuwe investeringen worden voorbereid. Deze staan dan nog niet op het MIP vermeld. Ook voor deze investeringen geldt dat voorbereidingskosten worden gemaakt, voordat de vraag om een krediet beschikbaar te stellen aan de raad wordt voorgelegd. De raad geeft het college de ruimte om jaarlijks zonder voorafgaande tussenkomst van de raad binnen het genoemde voorbereidingskrediet bestedingen te doen voor het maken van voorbereidingskosten voor (nieuwe) investeringen. Als de raad afwijzend besluit over het beschikbaar stellen van een krediet, dan moeten de gemaakte voorbereidingskosten ten laste worden gebracht van de reserve vermindering kapitaallasten. Wordt het krediet wel beschikbaar gesteld, dan worden de voorbereidingskosten overgebracht naar het dit krediet.

8. Begrotingswijzigingen

8.1 Begrotingswijziging restant-budgetten uit reserves

Dit betreft budgetten welke in eerdere jaren al beschikbaar werden gesteld, maar in dat jaar niet werden uitgegeven. Hiervoor zijn wel al verplichtingen aangegaan en activiteiten opgestart. Via deze begrotingswijziging worden deze (restant-)budgetten in 2022 opnieuw beschikbaar gesteld.

106 Reserve algemeen jeugdbeleid

In de eerste bestuursrapportage 2023 is besloten ten laste van de reserve algemeen jeugdbeleid € 50.000 beschikbaar te stellen voor jongerenparticipatie. In de tweede bestuursrapportage 2023 is een inschatting gemaakt van het restantbudget en is € 39.975 via de reserve algemeen jeugdbeleid overgeheveld naar 2024. Het werkelijke restantbudget is € 1.740 hoger. Voorgesteld wordt dit bedrag aanvullend over te hevelen naar 2024 met dekking uit de reserve algemeen jeugdbeleid.

Verder is in de tweede bestuursrapportage 2023 besloten ten laste van de reserve algemeen jeugdbeleid € 50.000 beschikbaar te stellen voor een jongerenvoorziening in het park In de Bandert. In verband met andere prioriteiten is deze jongerenvoorziening doorgeschoven naar 2024.

117 Reserve personeel en bestuur

In 2023 hebben een aantal onttrekkingen uit deze reserve niet plaatsgevonden. Hier volgt een korte opsomming van de bedragen die nog niet onttrokken zijn. De restantbedragen worden overgeheveld naar 2024 met dekking ten laste van de reserve personeel en bestuur.

Omschrijving	Budget uit 2022	Uitgaven 2023	Restant 2023
Frictiekosten 2021	€ 61.692	€ 53.678	€ 8.014
Thuiswerkfacilitering	€ 429.815	€ 100.705	€ 329.110

132 Reserve regionale woonvisie

Om onder andere inzicht te krijgen in de kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte zou in 2023 een nieuw regionaal woningmarktbehoefte onderzoek uitgevoerd worden. In de 1e bestuursrapportage 2023 is hiervoor € 25.000 budget ter beschikking gesteld, met als dekking de reserve regionale woonvisie. In verband met prioriteringen ten aanzien van volkshuisvestelijke werkzaamheden is dit onderzoek doorgeschoven naar 2024.

144 Reserve onderwijsachterstandenbeleid

Compensatie kosten corona peuteropvang

De gemeente heeft in 2021 van het Rijk een decentralisatie-uitkering ontvangen voor decompensatie van kosten van peuteropvang in verband met de coronacrisis (noodopvang, compensatie ouderbijdrage). In de 2e Bestuursrapportage 2022 heeft de gemeenteraad besloten om de niet in 2021 en 2022 uitgegeven middelen ad. € 29.055 over te hevelen naar 2023 voor de bekostiging van activiteiten in het kader van het inlopen van opgelopen achterstanden in de voorschoolse educatie. In 2023 is een subsidieregeling 'Inhaalprogramma voorschoolse educatie2023' vastgesteld, waarbij peuters met een indicatie tijdens de zomervakantie gedurende twee weken konden deelnemen aan een inhaalprogramma. Een drietal kinderopvangorganisaties heeft hiervan gebruik gemaakt. In de tweede bestuursrapportage 2023 is een inschatting gemaakt van het restantbudget en is € 14.000 via de reserve onderwijsachterstandenbeleid overgeheveld naar 2024. Het werkelijke restantbudget is € 6.423 hoger. Voorgesteld wordt dit bedrag aanvullend over te hevelen naar 2024 met dekking uit de reserve onderwijsachterstandenbeleid

169 Reserve revolverende investeringen

Windenergie

In de tweede bestuursrapportage 2023 is een inschatting gemaakt van het restantbudget voor windenergie. Dit restant van € 619.477 is via de reserve revolverende investeringen overgeheveld naar 2024. Het werkelijke restantbudget is € 43.980 hoger. Voorgesteld wordt dit bedrag aanvullend over te hevelen naar 2024 met dekking uit de reserve revolverende investeringen. In september 2023 is de raad

geïnformeerd over een pas op de plaats voor wat betreft de onderzoeken naar de haalbaarheid van de realisatie van een windpark. De voornaamste reden ligt in het gegeven dat veel veranderd is op het gebied van de energietransitie. Vanuit de RES (Regionale Energie Strategie) is aangegeven dat de opgave wordt herijkt en dit heeft ook gevolgen voor onze gemeente. De energietransitie moet vanuit een breder perspectief benaderd worden. In de tweede bestuursrapportage 2023 is besloten om het resterende budget voor windenergie hiervoor in te zetten.

181 Reserve vermindering kapitaallasten

Projectenkaart LPS

In raadsbesluit (9-2-21) is besloten (boven)wettelijke compensatie te verlenen voor de verbreding A2 en de uitbreiding van VDL Nedcar. De uitvoering is vastgelegd in de Projectenkaart LPS.

Het ter beschikking gestelde budget wordt gedekt uit:

- Reserve vermindering kapitaallasten voor € 272.588
- Reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold voor € 333.412.

De € 272.588 is volledig doorgeschoven naar 2024, met als dekking de reserve vermindering kapitaallasten. Van de € 333.412 is in de loop der jaren reeds € 114.936 uitgegeven, vandaar een overheveling naar 2024 van € 218.476, gedekt door reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold. Dit is een verlaging van de geraamde overheveling met € 31.064.

Podium Connect college

In de kadernota 2020 is besloten om ten laste van de reserve vermindering kapitaallasten € 145.000 beschikbaar te stellen voor de zaalaanpassing van het Connectcollege.

Hiervan resteerde in 2023 € 5.316. In 2023 is € 898 uitgegeven. Het restantbudget van € 4.418 met de bijbehorende dekking uit de reserve vermindering kapitaallasten wordt in 2024 opnieuw opgevoerd ter dekking van de nog uit te voeren werkzaamheden.

Herinrichting groen Corneliushof

In de eerste bestuursrapportage 2023 is besloten om ten laste van de reserve vermindering kapitaallasten € 150.000 beschikbaar te stellen voor de herinrichting van groen in de Corneliushof in Dieteren. In de 2e bestuursrapportage 2023 is een inschatting gemaakt van het verwachte restantbudget en is € 149.969 overgeheveld naar 2024. In 2023 is echter niet € 31 maar € 1.031 uitgegeven. Het restantbudget van € 148.969 met de bijbehorende dekking uit de reserve vermindering kapitaallasten wordt in 2024 opnieuw opgevoerd ter dekking van de nog uit te voeren werkzaamheden. Dit betekent een bijstelling van de raming in 2024 met een verlaging van € 1.000.

Onderhoud MFC Roosteren

In de tweede bestuursrapportage 2023 is besloten ten laste van de reserve vermindering kapitaallasten € 55.000 beschikbaar te stellen voor onderhoud van MFC Roosteren. In de 2e bestuursrapportage 2023 is besloten om een eventueel restantbudget over te hevelen naar 2024. In 2023 is niets uitgegeven. Het restantbudget van € 55.000 met de bijbehorende dekking uit de reserve vermindering kapitaallasten wordt in 2024 opnieuw opgevoerd ter dekking van de nog uit te voeren werkzaamheden. Dit betekent een bijstelling van de raming in 2024 met € 55.000.

203 Reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied

Voor de herinrichting van het spooreplacement Susteren was voor 2023 € 18.183 aan budget beschikbaar gesteld, met als dekking de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied. Dit bedrag is in zijn totaliteit doorgeschoven naar 2024.

Tevens is in de 2e bestuursrapportage 2023 het beschikbaar gestelde budget van € 25.000 ten behoeve van stimulering plattelandsvernieuwing volledig doorgeschoven naar 2024. In 2023 zijn echter € 4.745 aan kosten gemaakt ten behoeve van dit project. Derhalve wordt het budget 2024 en bijbehorend dekkingsmiddel, de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied, verminderd met € 4.745.

208 Reserve bedrijfsvoering

In 2023 hebben een aantal onttrekkingen uit deze reserve niet plaatsgevonden. Hier volgt een korte opsomming van de bedragen die nog niet onttrokken zijn. De restantbedragen worden overgeheveld naar 2024 met dekking ten laste van de reserve bedrijfsvoering.

Omschrijving	Budget	Budget uit 2022	Totaal budget	Uitgaven 2023	Restant 2023
Frictiekosten 2022	€ 100.000	€ 14.822	€ 114.822	€ 28.231	€ 86.591
Organisatie-ontwikkeling	€ 50.000	€ 30.279	€ 80.279	€ 80.279	€ 0

213 Reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold

Gebiedsontwikkeling Schansberg

In de 2e bestuursrapportage 2023 is het beschikbaar gestelde budget (€ 22.000) ten behoeve van gebiedsontwikkeling Schansberg volledig doorgeschoven naar 2024. In 2023 zijn er echter € 2.000 aan kosten gemaakt ten behoeve van dit project. Derhalve wordt het budget 2024 en bijbehorend dekkingsmiddel, de reserve samenwerkingsovereenkomst industriepark Swentibold, verminderd met € 2.000.

Projectenkaart LPS

In raadsbesluit (9-2-21) is besloten (boven)wettelijke compensatie te verlenen voor de verbreding A2 en de uitbreiding van VDL Nedcar. De uitvoering is vastgelegd in de Projectenkaart LPS.

Het ter beschikking gestelde budget wordt gedekt uit:

- Reserve vermindering kapitaallasten voor € 272.588
- Reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold voor € 333.412.

De € 272.588 is volledig doorgeschoven naar 2024, met als dekking de reserve vermindering kapitaallasten. Van de € 333.412 is in de loop der jaren reeds € 114.936 uitgegeven, vandaar een overheveling naar 2024 van € 218.476, gedekt door reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold. Dit is een verlaging van de geraamde overheveling met € 31.064.

220 Reserve restant budgetten

Middels de 2e bestuursrapportage 2023 zijn een aantal specifieke budgetten van 2023 (gedeeltelijk) overgeheveld naar 2024 omdat de betreffende werkzaamheden naar verwachting pas in 2024 zouden worden uitgevoerd. De daarbij behorende dekkingsmiddelen worden geparkeerd in de reserve restant budgetten. Deze reserve doet vervolgens dienst als dekkingsmiddel voor de overgehevelde budgetten in 2024. Daarvoor is (per peildatum 15 oktober 2023) een inschatting gemaakt van de bestedingen 2023 en het bedrag van overheveling naar 2024. In de 2e bestuursrapportage 2023 is besloten, dat bij de jaarrekening 2023 aan de hand van de werkelijke uitgaven, de daadwerkelijke stortingen in de reserve restant budgetten zullen plaatsvinden. De daaruit volgende mutaties in de ramingen van de reserves in boekjaar 2023 worden administratief verwerkt in de 1e bestuursrapportage 2024. De ramingen van deze afwijkingen hebben tot gevolg dat ook de overgehevelde budgetten 2024 en bijbehorende dekkingen 2024 wijzigen.

Onderstaande tabel geeft de budgetramingen 2024, de ramingen van de inzet van de reserve restant budgetten 2024, de mutaties uit de jaarrekening 2023 als ook de aangepaste ramingen 2024 weer.

Budgetomschrijving	Budget 2024	Dekking 2024	Mutaties jaarrekening 2023	Aangepaste raming 2024	
				Budget	Dekking
Wet openbaarheid overheid	208.813	208.813	-55.723	153.090	153.090
Vorbereidingsbudget GO en GO Roosteren	99.376	99.376	369	99.745	99.745
Verbetering economische structuur	5.000	5.000	685	5.685	5.685
Ontw. Marktstr/Willibrordusplein	28.200	28.200	0	28.200	28.200
Woonwagenlocatie Groensebos	16.188	16.188	0	16.188	16.188
AU handhaving wet goed verhuurderschap	22.244	22.244	0	22.244	22.244
Wet goed verhuurderschap (inrichting meldpunt)	0	0	13.072	13.072	13.072
Gemeentelijke bijdrage fietspad N276 Katsbek	450.000	450.000	0	450.000	450.000
Leefbaarheidsfonds Nieuwstadt	100.000	100.000	0	100.000	100.000
Nulbeurten onderhoudscontract groen	50.000	50.000	-1.261	48.739	48.739
Inrichten parkeervoorziening Visserweert	5.000	5.000	30.000	35.000	35.000
Groenstructuurplan werk derden	25.000	25.000	-8.011	16.989	16.989
Aanleg pad Laevesbos	13.000	13.000	-8.507	4.493	4.493
Hondenbeleid	10.000	10.000	6.110	16.110	16.110
Nieuwe Markt uitbreiding	80.000	80.000	0	80.000	80.000
Nieuwe Markt vergroening	130.000	130.000	15.400	145.400	145.400
Klimaatadaptieve maatregelen Olmstraat	20.000	20.000	0	20.000	20.000
Olmstraat klimaatadaptieve mtr groen/werken derden	0	0	43.100	43.100	43.100
Speelvoorzieningen	50.000	50.000	40.967	90.967	90.967
Verhuizing reinigingsteam naar werf	72.000	72.000	-491	71.509	71.509
Onderwijshuisvesting Connect College	10.000	10.000	276.798	286.798	286.798
Kerkenvisie	5.000	5.000	0	5.000	5.000
Vervanging Jeu de Boulesbaan Nieuwstadt	25.000	25.000	0	25.000	25.000
Werkbudget Noordwesthoek Bandert	20.161	20.161	-4.800	15.361	15.361
Werkbudget Leisurepark Bandert	33.107	33.107	-1.511	31.596	31.596
Kunstwerk De Valk	20.000	20.000	0	20.000	20.000
Implementatiebudget omgevingswet	555.684	555.684	16.415	572.099	572.099
Preventieakkoord	30.000	30.000	20.000	50.000	50.000
BUIG voor project participatie	300.000	300.000	0	300.000	300.000
Inkooptrajecten	68.000	68.000	-8.166	59.834	59.834
Uitvoeringskosten jeugd	200.000	200.000	0	200.000	200.000
Subsidie CJG	115.000	115.000	-2.570	112.430	112.430
SROI Monitoringssysteem	16.300	16.300	-575	15.725	15.725
WMO en jeugd samenwerkingsverbanden MLO	45.000	45.000	-2.261	42.739	42.739
Maatschappelijke begeleiding	18.960	18.960	0	18.960	18.960
Energietoeslag (AU)	0	0	296.918	296.918	296.918
Totaal	2.847.033	2.847.033	665.958	3.512.991	3.512.991

227 Reserve duurzaamheid

In de tweede bestuursrapportage 2023 is een inschatting gemaakt van de restantbudgetten voor duurzaamheid. Het gaat om de volgende bedragen

- Regionale energiestrategie (RES) € 181.000
- Uitvoering energievisie € 345.000
- Uitvoering transitievisie warmte € 159.000

Dit restant van totaal € 685.000 is via de reserve duurzaamheid overgeheveld naar 2024. Het werkelijke restantbudget is € 50.449 lager. Voorgesteld wordt dit bedrag te corrigeren op de overheveling naar 2024 met een dienovereenkomstig lagere dekking uit de reserve duurzaamheid. Dit betekent de volgende aframingen:

- Regionale energiestrategie (RES) – € 47.168
- Uitvoering energievisie - € 2.346
- Uitvoering transitievisie warmte - € 935

8.2 Begrotingswijziging met toelichting, budgettair neutraal

Zoals bij de inleiding en het bijbehorende raadsvoorstel is aangegeven, wordt bij de begrotingswijziging een toelichting gegeven op budgetten met marginale afwijkingen en/of budgetten waar onderlinge verschuivingen plaatsvinden. Per saldo betreft het een mutatie die budgettair neutraal is. De programma's in hoofdstuk 3 bevatten ook budgettair neutrale wijzigingen maar hiermee worden voorstellen bedoeld waarvoor dekkingsmiddelen aanwezig in de vorm van een andere inzet van een bestaand budget of de inzet van een reserve.

Programma 5 Cultuur en sport

Sloopkosten maatschappelijk vastgoed Diepstraat Noord

In de 1e bestuursrapportage 2022 is een bedrag van € 50.000 opgenomen voor Sloopkosten maatschappelijk vastgoed Diepstraat Noord. De dekking geschiedt uit de provinciale KLC-subsidie. In 2023 resteert een bedrag van € 2.647. Bij samenstelling van de 2e bestuursrapportage 2023 werd ingeschat dat alle middelen zouden worden besteed in 2023, hetgeen niet is gebeurd. Derhalve wordt het restant budget en de dekking vanuit de KLC-subsidie in 2024 op de begroting geplaatst.

Brutering krediet aanleg padelbanen

Bij het beschikbaar stellen van het krediet aanleg padelbanen (1e bestuursrapportage 2022 en 1e begrotingswijziging 2024) is het krediet inclusief de bijdrage van de verenigingen netto geraamd in plaats van bruto. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Programma 6 Sociale domein

Uitvoeringsplan preventieakkoord

Voor de uitvoering van het preventieakkoord is in 2023 uitvoeringsbudget (SPUK) ontvangen vanuit het Rijk. Dit budget was onvoldoende om de interventies uit het lokaal preventieakkoord uit te voeren. Vanuit het algemeen jeugdbeleid is daarom budget overgeheveld voor de uitvoering van diverse activiteiten vanuit het lokaal preventieakkoord met betrekking tot jeugd. Later werden naast SPUK middelen vanuit het uitvoeringsbudget tevens SPUK GALA-middelen meerjarig beschikbaar gesteld waardoor onvoorzien meer budget beschikbaar is dan noodzakelijk. Voorgesteld wordt een bedrag van € 100.000 van overige gezondheidszorg terug over te hevelen naar het budget algemeen jeugdbeleid.

Jongerenwerk in scholen (primair onderwijs)

In december 2023 is de pilot jongerenwerk in scholen primair onderwijs voor groep 7 en 8 verlengd voor 2024. De inzet van het jongerenwerk in scholen sluit nauw aan bij de verplichtingen vanuit de hervormingsagenda jeugd en de regiovisie jeugd en gezin. De kosten van deze pilot bedragen in totaal € 83.719 voor 2024. Voorgesteld wordt vanuit het budget voor het versterken van de sociale basis € 83.719 over te hevelen naar het budget jongerenwerk in scholen (PO). Dit betreft een budgettair neutrale wijziging binnen hetzelfde programma waarbij wel een ander taakveld van toepassing is.

Programma 9 Economische zaken en grondexploitaties

Grondexploitaties

Winstnemingen 2023

Bij de jaarlijkse bijstellingen van de grondexploitaties in boekjaar 2023 is bij de ramingen van enkele grondexploitaties meerjarig rekening gehouden met (tussentijdse) winstnemingen. Deze winstnemingen zijn berekend volgens de voorgeschreven "Percentage of completion- methode" (Poc-methode) en komen ten gunste van de Algemene reserve Grondbedrijf (ARG), danwel worden via de ARG doorgesluisd naar een andere reserve. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 hebben de daadwerkelijke winstnemingen plaatsgevonden, wederom berekend volgens de Poc-methode. De daadwerkelijke winstnemingen 2023 wijken af van de geraamde winstnemingen in 2023, hetgeen resulteert in een benodigde bijstelling van de reeds geraamde winstneming-

en/restresultaten in boekjaar 2024 en 2025. De aanpassing van de geraamde winstnemingen/restresultaten voor boekjaar 2024 en 2025 verlopen budgettair neutraal voor de gemeentebegroting.

Dit betekent dat het geraamde restresultaat (en daarmee de storting in de ARG) voor dienstjaar 2024 inzake herstructurering locatie Burg. Willemeschool wordt verlaagd met € 30.242. In dienstjaar 2025 worden de winstnemingen (en daarmee de stortingen in de ARG) met betrekking tot de Loop en Businesspark Midden-Limburg met € 1.678 en resp. € 5.444 verlaagd.

De winst met betrekking tot de grondexploitatie herstructurering locatie Burg. Willemeschool wordt vanuit de ARG overboekt naar de reserve majeure projecten. Voor wat betreft de reserve majeure projecten betekent bovenstaand in 2024 een lagere storting van € 30.242.

De Berk

Vanwege met name de weersomstandigheden en de uitwerking van de archeologische vondsten heeft afsluiting in 2023 niet plaatsgevonden. De restant ramingen van de lasten binnen de grondexploitatie en het restresultaat (en daarmee de storting in de ARG zijnde € 79.219) worden derhalve in 2024 op de begroting geplaatst.

Dakpannenlocatie Cuijpers Echt

Ook deze grondexploitatie zou in boekjaar 2023 afgesloten worden. Vanwege de slechte weersomstandigheden ultimo 2023 zijn niet alle werkzaamheden verricht en is afsluiting niet geschied. De restant ramingen, waaronder de inzet van de voorziening verliezen grondexploitaties worden derhalve in 2024 op de begroting geplaatst.

Bedrijvenpark de Loop Echt

In de 1e bestuursrapportage 2023 is de grondexploitatie voor het Bedrijvenpark De Loop in Echt geopend. Het betreft een gemengde grondexploitatie, bestaande uit een actieve en een faciliterende gedeelte, die gesplitst is opgenomen in de boekhouding. Tegen het bestemmingsplan is een beroep aangetekend, waardoor in het jaar 2023 verder geen activiteiten vanuit de initiatiefnemer hebben plaatsgevonden. De in boekjaar 2023 geraamde opbrengsten zijn niet gerealiseerd en schuiven door naar 2024, dit geldt ook voor de restantbudgetten met betrekking tot de uitgaven en geraamde winstneming.

8.3 Begrotingswijziging per programma

Begrotingswijziging 2024 Nr. 7 1e Berap 2024 Programma's

Begrotingswijziging programma

	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Programma 0100 Bevolking en Bestuur				
Lasten	318.216			
Saldo voor bestemming	318.216			
Saldo na bestemming	318.216			
Programma 0200 Openbare orde en veiligheid				
Lasten	18.670			
Saldo voor bestemming	18.670			
Saldo na bestemming	18.670			
Programma 0300 Beheer openbare ruimte				
Lasten	1.543.257			
Baten	504.028			
Saldo voor bestemming	1.039.229			
Saldo na bestemming	1.039.229			
Programma 0400 Onderwijs				
Lasten	1.122.713			
Baten	1.024.859			
Saldo voor bestemming	97.854			
Storting reserves	200.000			
Onttrekking reserves	40.000			
Mutaties vd reserves	160.000			
Saldo na bestemming	257.854			
Programma 0500 Cultuur & Sport				
Lasten	556.797			
Baten	395.750			
Saldo voor bestemming	161.047			
Saldo na bestemming	161.047			
Programma 1000 Sociaal Domein				
Lasten	6.288.378			
Baten	4.527.361			
Saldo voor bestemming	1.761.017			
Storting reserves	-151.901			
Onttrekking reserves	24.063			
Mutaties vd reserves	-175.964			
Saldo na bestemming	1.585.053			
Programma 1300 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
Lasten	116.729			
Saldo voor bestemming	116.729			
Saldo na bestemming	116.729			

Begrotingswijziging 2024 Nr. 7 1e Berap 2024 Programma's

Begrotingswijziging programma

	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Programma 1400 Omgevingsrecht				
Lasten	870.659			
Saldo voor bestemming	870.659			
Onttrekking reserves	250.000			
Mutaties vd reserves	-250.000			
Saldo na bestemming	620.659			
Programma 1500 Economische Zaken en grondexploitaties				
Lasten	750.371			
Baten	280.750			
Saldo voor bestemming	469.621			
Onttrekking reserves	689.341			
Mutaties vd reserves	-689.341			
Saldo na bestemming	-219.720			
Programma 1600 Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten	-3.062.434			
Baten	1.682.550			
Saldo voor bestemming	-4.744.984			
Storting reserves	3.353.000			
Onttrekking reserves	821.000			
Mutaties vd reserves	2.532.000			
Saldo na bestemming	-2.212.984			
Programma 1650 Overhead				
Lasten	603.922			
Saldo voor bestemming	603.922			
Saldo na bestemming	603.922			
Programma 9900 Resultaat				
E	-2.348.310			
Overig	-2.348.310			
Saldo na bestemming	-2.348.310			
Saldo van de begroting	-59.635			

Begrotingswijziging krediet

Grootboeknummer	Omschrijving Grootboeknummer	Kostensoort	Omschrijving kostensoort	Inkomsten/ Uitgaven	Krediet 2.024
70010011	Vorbereidingskosten grondexploitaties	33331	Actieve grexten	Uitgaven	350.000
70020102	Noodstroomvoorziening gemeentehuis 2024	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken		36.000
70020103	Renovatie gemeentehuis uit dekkingsreserve 2024	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken		2.432.000
70020104	Renovatie gemeentehuis niet uit	33300	Uitvoeringskosten		1.500.000

Begrotingswijziging 2024 Nr. 7 1e Berap 2024 Programma's

Begrotingswijziging krediet

Grootboeknummer	Omschrijving Grootboeknummer	Kostensoort	Omschrijving kostensoort	Inkomsten/ Uitgaven	Krediet 2.024
	dekkingsres. 2024		kapitaalswerken	Uitgaven	
72100036	Aanleg pad Hommelweg S. (W1BR24)	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken		70.000
72100077	Parkeerinrichting Nieuwstadt (W1BR24)	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken		350.000
72100252	Pr. Centrum Echt F5 (W1BR24)	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken		500.000
72100487	Aanleg infra proj. ontw. Dieteren (Wmip24)	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken		150.000
75300502	Grondverwerving Bandert Noordwesthoek	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken		57.627
Totaal - Uitgaven					5.445.627
Totaal - Saldo					5.445.627

Begrotingswijziging reserves en voorzieningen

Reserve/ voorz.nummer	Omschrijving	Onttrekking/ Storting	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Reserve						
1	Algemene reserve	Onttrekking	20.000			
40	Algemene reserve Grondbedrijf		208.718			
95	Reserve Regiofonds		-25.627			
109	Reserve uitvoering recreatief toeristisch beleid		6.250			
117	Reserve Personeel & Bestuur		50.000			
144	Reserve OAB		40.000			
169	Reserve revolverende investeringen		30.000			
181	Reserve vermindering kapitaallasten		721.000			
226	reserve SC MER OD		250.000			
230	Reserve SC MER-SD		24.063			
233	Reserve majeure projecten	500.000				
Totaal - Onttrekking			1.824.404			
101	Reserve Wet Maatschappelijke Ondersteuning	Storting	151.901			
144	Reserve OAB		-200.000			
241	Reserve afschrijvingslasten investeringen		-3.353.000			
Totaal - Storting			-3.401.099			
Totaal - Reserve			-1.576.695			
Voorziening						
204	Voorziening afvalverwijdering en afvalverwerking	Onttrekking	235.453			
Totaal - Onttrekking			235.453			
31	Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	Storting	-10.000			
191	Voorziening onderhoud gemeenschapshuizen		-30.000			
248	Voorziening riolering art 44 lid 2 BBV		-100.000			

Begrotingswijziging 2024 Nr. 7 1e Berap 2024 Programma's

Begrotingswijziging reserves en voorzieningen

Reserve/ voorz.-nummer	Omschrijving	Onttrekking/ Storting	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Totaal - Storting			-140.000			
Totaal - Voorziening			95.453			

Begrotingswijziging taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving	Inkomsten/Uitgaven	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
0.1	Bestuur	Lasten	161.045			
0.10	Mutaties reserves		3.401.099			
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		-2.348.310			
0.2	Burgerzaken		121.755			
0.4	Overhead		603.922			
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		603			
0.8	Overige baten en lasten		-3.063.037			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer		6.625			
1.2	Openbare orde en veiligheid		12.045			
2.1	Verkeer en vervoer		472.408			
3.1	Economische ontwikkeling		103.130			
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		8.130			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		94.844			
3.4	Economische promotie		53.312			
4.2	Onderwijshuisvesting		13.854			
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		1.290.666			
5.1	Sportbeleid en activering		178.184			
5.2	Sportaccommodaties		-202.664			
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		130.338			
5.4	Musea		10.336			
5.6	Media		440.603			
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		1.022.434			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		4.143.085			
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		414.295			
6.3	Inkomensregelingen		1.402.803			
6.5	Arbeidsparticipatie		17.928			
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		80.043			
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)		201.697			
6.71b	Begeleiding (WMO)		-270.382			
6.71c	Dagbesteding (WMO)		-9.072			
6.81a	Beschermde wonen (WMO)		94.368			
7.1	Volksgezondheid		31.806			
7.2	Riolering		100.000			
7.3	Afval		321.437			
7.4	Milieubeheer		59.635			

Begrotingswijziging 2024 Nr. 7 1e Berap 2024 Programma's

Begrotingswijziging taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving	Inkomsten/Uitgaven	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	35.416			
8.1	Ruimte en leefomgeving		147.141			
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		1.806			
8.3	Wonen en bouwen		956.374			
Totaal - Lasten			10.239.702			
0.10	Mutaties reserves	Baten	-1.824.404			
0.5	Treasury		-144.550			
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		-1.538.000			
3.4	Economische promotie		-43.750			
4.2	Onderwijshuisvesting		-6.000			
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		-1.018.859			
5.4	Musea		44.250			
5.6	Media		-440.000			
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		-237.000			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		-3.841.744			
6.3	Inkomensregelingen		-600.978			
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		9.729			
6.81a	Beschermd wonen (WMO)		-94.368			
7.2	Riolering		-228.559			
7.3	Afval	-275.469				
Totaal - Baten			-10.239.702			
Totaal - Saldo			0			

Begrotingswijziging 2024 Nr. 8 1e Berap 2023 Restantbudgetten uit reserve

Begrotingswijziging programma

	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Programma 0100 Bevolking en Bestuur				
Lasten	49.371			
Saldo voor bestemming	49.371			
Saldo na bestemming	49.371			
Programma 0200 Openbare orde en veiligheid				
Lasten	10.278			
Saldo voor bestemming	10.278			
Saldo na bestemming	10.278			
Programma 0300 Beheer openbare ruimte				
Lasten	197.896			
Saldo voor bestemming	197.896			
Onttrekking reserves	50.449			
Mutaties vd reserves	50.449			
Saldo na bestemming	248.345			
Programma 0400 Onderwijs				
Lasten	285.343			
Saldo voor bestemming	285.343			
Onttrekking reserves	6.423			
Mutaties vd reserves	-6.423			
Saldo na bestemming	278.920			
Programma 0500 Cultuur & Sport				
Lasten	10.674			
Saldo voor bestemming	10.674			
Saldo na bestemming	10.674			
Programma 1000 Sociaal Domein				
Lasten	484.244			
Saldo voor bestemming	484.244			
Onttrekking reserves	51.740			
Mutaties vd reserves	-51.740			
Saldo na bestemming	432.504			
Programma 1300 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
Lasten	84.090			
Saldo voor bestemming	84.090			
Onttrekking reserves	25.000			
Mutaties vd reserves	-25.000			
Saldo na bestemming	59.090			
Programma 1500 Economische Zaken en grondexploitaties				

Begrotingswijziging 2024 Nr. 8 1e Berap 2023 Restantbudgetten uit reserve

Begrotingswijziging programma

	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Lasten	52.966			
Saldo voor bestemming	52.966			
Onttrekking reserves	24.319			
Mutaties vd reserves	-24.319			
Saldo na bestemming	28.647			
Programma 1600 Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten	332			
Saldo voor bestemming	332			
Onttrekking reserves	1.192.071			
Mutaties vd reserves	-1.192.071			
Saldo na bestemming	-1.191.739			
Programma 1650 Overhead				
Lasten	119.054			
Saldo voor bestemming	119.054			
Saldo na bestemming	119.054			
Saldo van de begroting	45.144			

Begrotingswijziging reserves en voorzieningen

Reserve/ voorz.nummer	Omschrijving	Onttrekking/ Storting	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Reserve						
106	Reserve algemeen jeugdbeleid	Onttrekking	51.740			
117	Reserve Personeel & Bestuur		337.124			
132	Reserve regionale woonvisie		25.000			
144	Reserve OAB		6.423			
169	Reserve revolverende investeringen		43.980			
181	Reserve vermindering kapitaallasten		58.418			
203	Reserve kwaliteit verbeterende proj. buitengebied		-4.745			
208	Reserve bedrijfsvoering		86.591			
213	Reserve samenwerkingsovk industrialpark Swentibold		29.064			
220	Reserve restant budgetten		665.958			
227	Reserve duurzaamheid	-50.449				
Totaal - Onttrekking			1.249.104			
Totaal - Reserve			1.249.104			

Begrotingswijziging taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving	Inkomsten/Uitgaven	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
0.2	Burgerzaken	Lasten	47.216			
0.4	Overhead		119.054			

Begrotingswijziging 2024 Nr. 8 1e Berap 2023 Restantbudgetten uit reserve

Begrotingswijziging taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving	Inkomsten/Uitgaven	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Lasten	332			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer		3.647			
1.2	Openbare orde en veiligheid		6.631			
2.1	Verkeer en vervoer		82.834			
3.1	Economische ontwikkeling		5.161			
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		4.476			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		9.549			
3.4	Economische promotie		1.824			
4.2	Onderwijshuisvesting		2.122			
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		276.897			
5.1	Sportbeleid en activering		7.129			
5.2	Sportaccommodaties		-6.311			
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		7.137			
5.4	Musea		2.387			
5.6	Media		332			
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		100.717			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		171.603			
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		-2.570			
6.3	Inkomensregelingen		298.510			
6.5	Arbeidsparticipatie		212			
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		3.401			
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		-1.583			
7.1	Volksgezondheid		20.995			
7.4	Milieubeheer		-1.164			
7.5	Begraafplaatsen en crematoria		2.155			
8.1	Ruimte en leefomgeving		33.186			
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		995			
8.3	Wonen en bouwen		52.230			
Totaal - Lasten			1.249.104			
0.10	Mutaties reserves	Baten	-1.249.104			
Totaal - Baten			-1.249.104			
Totaal - Saldo			0			

Begrotingswijziging 2024 Nr. 9 1e Berap 2024 Budgettair neutraal

Begrotingswijziging programma

	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Programma 0500 Cultuur & Sport				
Lasten	2.647			
Baten	2.647			
Saldo voor bestemming	0			
Saldo na bestemming	0			
Programma 1000 Sociaal Domein				
Lasten	0			
Saldo voor bestemming	0			
Saldo na bestemming	0			
Programma 1500 Economische Zaken en grondexploitatie				
Lasten	1.328.312			
Baten	1.753.046			
Saldo voor bestemming	-424.734			
Storting reserves	394.492			
Onttrekking reserves	30.242			
Mutaties vd reserves	424.734			
Saldo na bestemming	0			
Programma 1600 Algemene dekkingsmiddelen				
Storting reserves	9.626			
Onttrekking reserves	9.626			
Mutaties vd reserves	0			
Saldo na bestemming	0			
Saldo van de begroting	0			

Begrotingswijziging krediet

Grootboeknummer	Omschrijving Grootboeknummer	Kostensoort	Omschrijving kostensoort	Inkomsten/ Uitgaven	Krediet 2.024
75300011	Aanleg Padelbanen 2022	33300	Uitvoeringskosten kapitaalswerken	Uitgaven	300.000
Totaal - Uitgaven					300.000
75300011	Aanleg Padelbanen 2022	34827	Bijdrage van derden	Inkomsten	-300.000
Totaal - Inkomsten					-300.000
Totaal - Saldo					0

Begrotingswijziging reserves en voorzieningen

Reserve/ voorz.nummer	Omschrijving	Onttrekking/ Storting	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Reserve						
1	Algemene reserve	Onttrekking	9.626			
40	Algemene reserve Grondbedrijf		-30.242			

Begrotingswijziging 2024 Nr. 9 1e Berap 2024 Budgettair neutraal

Begrotingswijziging reserves en voorzieningen

Reserve/ voorz.nummer	Omschrijving	Onttrekking/ Storting	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Totaal - Onttrekking			-20.616			
1	Algemene reserve	Storting	-9.626			
40	Algemene reserve Grondbedrijf		-361.058			
233	Reserve majeure projecten		-33.434			
Totaal - Storting			-404.118			
Totaal - Reserve			-424.734			
Voorziening						
168	Voorziening verliezen grondexploitaties	Onttrekking	106.666			
Totaal - Onttrekking			106.666			
Totaal - Voorziening			106.666			

Begrotingswijziging taakveld

Taakveld BBV	Omschrijving	Inkomsten/Uitgaven	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
0.10	Mutaties reserves	Lasten	404.118			
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		1.081.397			
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		83.719			
5.2	Sportaccommodaties		2.647			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		100.000			
6.81a	Beschermd wonen (WMO)		-83.719			
7.1	Volksgezondheid		-100.000			
8.1	Ruimte en leefomgeving		140.249			
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		106.666			
Totaal - Lasten			1.735.077			
0.10	Mutaties reserves	Baten	20.616			
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-1.160.616			
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		-54.050			
5.2	Sportaccommodaties		-2.647			
8.1	Ruimte en leefomgeving		-461.956			
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		-76.424			
Totaal - Baten			-1.735.077			
Totaal - Saldo			0			